

**BÀI HỌC GIÁO LÝ TRƯỜNG SA-BÁT
LỚP TRÁNG NIÊN**

GIÔ-NA

(Jonah)

Tam Cá Nguyệt

Tháng Mười, Tháng Mười Một, Tháng Mười Hai, Năm 2003

Mục Lục

1. Các Tiên Tri Của Kinh Thánh, Các Nhà Bình Luận Hiện Đại	5
2. Loài Người Và Nơi Ở	12
3. Giô-na Và Sự Phán Xét	19
4. “Chim Bồ Câu” Chạy Trốn	26
5. Tiên Tri Hê-bơ-rơ Và Những Thủy Thủ Ngoại Đạo	33
6. Sự Cứu Rỗi Thuộc Về Đức Chúa Trời	40
7. Cơ Hội Thứ Hai.....	47
8. Giô-na, Giảng Sư Phi Thường	54
9. Hài Chuyện Với Đức Chúa Trời.....	61
10. Gió, Con Sâu, Và Cây Dừa.....	68
11. Lời Cuối Cùng	75
12. Dấu Của Tiên Tri Giô-na	82
13. Hình Ảnh Của Đức Chúa Trời.....	89

Tác giả: JoAnn Davidson

Dịch giả: Mục sư và bà Phạm Trường Thanh

Các bài học Trường Sa-bát lớp Tráng Niên do bộ Chức Vụ Hội Thánh của Giáo Hội Cơ Đốc Phục Lâm Thế Giới soạn thảo. Việc soạn thảo bài học được đặt dưới sự hướng dẫn tổng quát của Ủy ban Bài Học Trường Sa-bát thế giới, trong đó thành viên phục vụ với tư cách cố vấn biên tập. Vì vậy ấn bản bài học trong Tam Cá Nguyệt phản ánh ý kiến của Ủy ban đóng góp, chớ không đơn phương hay nhất thiết tiêu biểu ý kiến của tác giả.

Mọi liên lạc, thư từ xin gửi về:

Mục sư Nguyễn Khắc Vinh

Vietnamese Seventh-Day Adventist Church

P.O. Box 5704, El Monte, CA 91734

Tel. (626) 454-1304

Những Việc Bất Ngờ của Đức Chúa Trời

Đức Chúa Trời làm nhiều việc bất ngờ. Một số việc bất ngờ nhất Ngài làm được ghi chép trong sách Giô-na. Việc bất ngờ đầu tiên là Giô-na, một tiên tri, từ chối ý muốn của Đức Chúa Trời định cho đời mình. Sau đó, Giô-na xuống tàu chạy trốn Đức Chúa Trời. Một tiên tri chạy trốn Đức Chúa Trời? Nhưng Chúa đã khiến cơn bão lớn đe dọa có thể làm đắm chiếc tàu. Trong cơn bão tố, những người ngoại, không phải Giô-na, đã cầu khẩn để xin giải cứu! Rồi họ liệng ông xuống biển và một con cá lớn đã nuốt sống ông. Giô-na ở trong bụng cá ba ngày và con cá đã nhả ông ra trên bãi biển.

Cuối cùng, Giô-na rao giảng sứ điệp cảnh cáo cho dân Ni-ni-ve. Cả thành ăn năn và Chúa đã cứu họ khỏi bị hình phạt. Giô-na trở nên buồn rầu và giận dữ về sự ăn năn của dân chúng. Một tiên tri giận dữ vì dân chúng ăn năn sao?

Nhưng sự bất ngờ quan trọng nhất trong sách Giô-na là ân điển diệu kỳ của Đức Chúa Trời dành cho những người sa ngã, ngay cả vị tiên tri sa ngã như Giô-na. Hãy tưởng tượng Đức Chúa Trời vẫn tiếp tục làm việc với một người bướng bỉnh như Giô-na. Vì thế chúng ta biết mình còn hy vọng, vì có ai trong chúng ta lại không có lúc bướng bỉnh như Giô-na?

Trọng tâm của sách Giô-na không phải là “con cá lớn” đã nuốt sống ông. Sách Giô-na tập trung vào “Đức Chúa Trời vĩ đại”, Đấng đã sắm sẵn con cá. Ngài là Đức Chúa Trời, Đấng bày tỏ sự vĩ đại của Ngài khi Ngài ở trong hoàn cảnh bó tay nhất. Chúng ta có thể nhìn thấy trong hình thể của Con Ngài là Đức Chúa Giê-su, Đấng bị đóng đinh trên thập tự giá vì tội lỗi của những con người bướng bỉnh.

Chúng tôi rất biết ơn Tiến sĩ JoAnn Davidson, người đã viết bài học Kinh Thánh kỳ này. Bà là giáo sư phụ tá về môn thần đạo trong ngành Thần học và Triết học Cơ đốc tại Đại học Andrews. Sự yêu thích sách Giô-na và lòng yêu thương đặc biệt đối với Đức Chúa Trời của tác giả được diễn đạt trong những bài học Kinh Thánh kỳ này.

Sách Giô-na thách thức chúng ta, làm chúng ta khó xử và bực mình. Nhưng trong tất cả những sự bất ngờ, sách Giô-na bày tỏ cho chúng ta một lẽ thật không bao giờ thay đổi: Đức Chúa Trời yêu thương tất cả chúng ta, ngay cả những người khó thương nhất.

Bài Học 1

27 Tháng 9 - 3 Tháng 10

CÁC TIÊN TRI CỦA KINH THÁNH, CÁC NHÀ BÌNH LUẬN HIỆN ĐẠI

CÂU GỐC: “Cũng vậy, Chúa Giê-hô-va chẳng có làm một việc gì mà Ngài chưa tỏ sự kín nhiệm Ngài ra trước cho tôi tớ Ngài, là các đấng tiên tri” (A-mốt 3:7).

CHIỀU SA-BÁT

CÓ MỘT NGƯỜI BỊ CÁ LỚN NUỐT. Ông ở trong bụng cá ba ngày ba đêm. Sau đó con cá nhả ông ra còn sống trên bờ biển!

Chúng ta có tin câu chuyện này không? Có chứ, chúng ta tin. Câu chuyện Giô-na được chép trong Kinh Thánh. Nếu Kinh Thánh là lời của Đức Chúa Trời, thì chuyện Giô-na cũng là một phần của lời Chúa. Xin đọc II Ti-mô-thê 3:16.

Tuần này chúng ta sẽ học vài sự kiện về Giô-na. Những sự kiện này cho thấy Giô-na là một người có thật và ông thi hành một công việc quan trọng cho Đức Chúa Trời.

Ý SƠ LƯỢC TRONG TUẦN: Sách Giô-na được giới thiệu thế nào? Tại sao kinh nghiệm của Giô-na lại quan trọng cho sách này? Tại sao một số học giả nghiên cứu Kinh Thánh nghĩ rằng Giô-na không có thật? Tư tưởng hiện đại ảnh hưởng đến đức tin chúng ta ra sao? Những phép lạ Chúa làm trong đời sống của Giô-na có khiến chúng ta ngạc nhiên không?

TIỂU SỬ CÁC TIÊN TRI.

Cũng như các sách tiên tri khác, Giô-na là quyển sách nói về nhà tiên tri và sứ điệp. Trong hầu hết các sách khác, trọng tâm là sứ điệp, chứ không phải là nhà tiên tri. Nhưng phần lớn sách Giô-na nói về chính ông, mà sứ điệp ông rao truyền không dài quá mười chữ. Như chúng ta sẽ thấy, chuyện Giô-na và sự phiêu lưu của ông chính là sứ điệp của sách đó.

**Giô-na đã rao truyền cho dân Ni-ni-ve sứ điệp quan trọng nào?
Giô-na 3:4.**

Xin đọc qua vài tiên tri khác như Mi-chê, Na-hum, Sô-phô-ni và Áp-đia. Bạn học được gì về các tiên tri ấy?

Đọc những sách tiên tri này chúng ta chỉ biết rất ít về tác giả. Chúng ta biết tên của họ, họ từ đâu đến và cha của họ là ai, ngoài ra không biết gì hơn nữa. Chúng ta cũng không biết nhiều về quá khứ của Giô-na. Nhưng những kinh nghiệm của ông lại là một phần quan trọng trong sách này. Điều này khác hẳn với các tiên tri khác.

Tại sao đời sống của tiên tri không quan trọng bằng sứ điệp mà tiên tri rao truyền? Những câu sau đây sẽ giúp bạn trả lời. Thi thiên 118:8; 146:3.

“VÀ LỜI CỦA ĐỨC GIÊ-HÔ-VA...”

Câu “lời của Đức Giê-hô-va...” được dùng trong Cựu Ước để bắt đầu những câu chuyện lịch sử. Câu này trong tiếng Hê-bơ-rơ có nghĩa rằng một câu chuyện thật đã xảy ra và vẫn còn tiếp tục.

Xin đọc Giô-na 1:1. Đây không phải là lần duy nhất mà câu “lời của Đức Giê-hô-va...” được dùng trong chức vụ của một tiên tri. Xin đọc I Các Vua 17:8, 9; 21:17, 18; Giê-rê-mi 1:4; 2:1; Ê-xê-chi-ên 1:3; Giô-ên 1:1; Mi-chê 1:1; Sô-phô-ni 1:1; A-ghê 1:1; Xa-cha-ri 1:1.

Câu này khiến độc giả chú ý về sự Chúa kêu gọi một tiên tri để làm việc cho Ngài. Nhận được “lời của Đức Giê-hô-va” là dấu hiệu của uy quyền. Điều này cũng chứng tỏ rằng sứ điệp không đến từ nhà tiên tri nhưng đến từ Đức Chúa Trời. Trong trường hợp Giô-na, Giô-na 1:1 nói rằng, “lời của Đức Giê-hô-va” phán cho Giô-na. Đó là một lời giới thiệu thánh. Câu này nhắc chúng ta phải cúi đầu trước mặt Đức Chúa Trời và cầu xin Đức Thánh Linh ban phước khi chúng ta học Kinh Thánh. Câu này cũng soi dẫn chúng ta biết rằng Đức Chúa Trời vẫn luôn luôn thông công với loài người tội lỗi.

Bạn hiểu câu “lời của Đức Giê-hô-va phán” như thế nào? Và câu này liên quan đến Giăng 1:1-10 ra sao? Làm thế nào bạn tiếp nhận “lời của Đức Giê-hô-va”?

NHỮNG LÝ DO KHÁC ĐỂ TIN GIÔ-NA.

Việc gì đã xảy ra trong những câu sau đây gần giống như chuyện của Giô-na? Đức Chúa Trời cảnh cáo ai trong mỗi câu? Ê-sai 13:1; Giê-rê-mi 25:17-27; Ê-xê-chi-ên 21:28-32. Tại sao điều này cho chúng ta lý do để tin rằng chuyện Giô-na là có thật?

Xin đọc những câu sau đây. Ma-thi-ơ 12:39-41; Lu-ca 11:29-32. Những câu này ai nói và nói về điều gì? Và những câu này cho chúng ta biết Giô-na có thật?

Xem như Đức Chúa Giê-su chấp nhận sự thật về Giô-na và kinh nghiệm của ông trong bụng cá. Cũng xem như Ngài liên kết chặt chẽ sứ mạng của Ngài với kinh nghiệm của Giô-na. Như vậy, Đức Chúa Giê-su không nghi ngờ là Giô-na có thật.

Có nhiều người xưng mình là Cơ Đốc nhân, nhưng họ không tin vào chuyện trong Kinh Thánh là có thật, như chuyện Giô-na. Suy nghĩ này đã gợi lên điều gì?

NHỮNG PHÉP LẠ TRONG SÁCH GIÔ-NA - PHẦN 1.

Những nhà bình luận hiện đại không tin chuyện những phép lạ trong sách Giô-na là có thật.

Bạn hãy đọc chuyện Giô-na và viết xuống những phép lạ gì đã xảy ra.

Những phép lạ trong sách Giô-na không phải là trọng tâm của câu chuyện. Những phép lạ được đề cập đến để chúng ta thấy quyền phép của Chúa trong thế gian.

Giô-na bị cá nuốt và được nhả ra sau ba ngày không phải là phép lạ duy nhất trong Kinh Thánh. Xin đọc những câu sau đây và những chuyện tích trong đó. Những câu này nói về những phép lạ nào? Sáng thế Ký 21:1, 2; Xuất Ê-díp-tô Ký 13:21, 22; Đa-ni-ên 5:5, 24-29; Ma-thi-ơ 1:20; Mác 6:44.

Chúng ta bị coi là ngu xuẩn nếu không chấp nhận những phép lạ trong Kinh Thánh, bởi vì những phép lạ của Đức Chúa Trời vượt quá sự suy nghĩ, lý luận của chúng ta và ngay cả với khoa học. Những chuyện tích ấy cho chúng ta thấy khoa học, sự suy nghĩ và lý luận của chúng ta rất giới hạn trước quyền phép của Đức Chúa Trời.

NHỮNG PHÉP LẠ TRONG SÁCH GIÔ-NA - PHẦN 2.

Josephus, một sử gia Do Thái, sống vào thời Đức Chúa Giê-su, đã đặt chuyện Giô-na vào trong sách lịch sử ông viết về dân Do Thái. Sách Giô-na được xếp vào trong số những sách tiên tri của Kinh Thánh cũng chứng tỏ rằng Giô-na là người có thật.

Điều gì trong thời bây giờ khiến người ta nghi ngờ chuyện Giô-na?

Thomas Jefferson sửa các sách Phúc Âm bằng cách loại bỏ những điều ông cho là không hợp với lý luận của loài người. Ông bỏ chuyện Chúa sinh ra bởi người nữ đồng trinh, phép lạ chữa bệnh, chuyện người chết sống lại, Đức Chúa Giê-su xưng mình là Đức Chúa Trời, sự phục sinh và thăng thiên của Đức Chúa Giê-su. Theo ông, những điều này không thể có thật vì không hợp với sự hiểu biết và lý luận của con người.

Những điều Jefferson loại bỏ từ các sách Phúc Âm nói lên sự giới hạn của tư tưởng và lý luận của con người trong việc tìm hiểu đường lối của Đức Chúa Trời? Những giới hạn này giúp chúng ta thế nào để trả lời sự phản bác của thời hiện đại chống lại chuyện Giô-na?

Những câu sau đây giúp chúng ta hiểu thế nào về những nan đề của Jefferson? Gióp 11:7-9; I Cô-rinh-tô 1:21; 2:14; 3:19; Hê-bơ-rơ 10:38. Những điểm nêu lên trong những câu này giúp chúng ta khỏi sự nghi ngờ như nhiều người ngày nay như thế nào?

NGHIÊN CỨU BỔ TÚC: Xin đọc II Các Vua 14:23-25. Trước Giê-rô-bô-am II, những nước lân cận do Sy-ri lãnh đạo tấn công Y-sơ-ra-ên và gây nên những sự đau khổ kinh khủng (II Các Vua 13:3-5; A-mốt 1:3). Giô-ách (798-782/781) thành công trong việc lấy lại những thành phố Y-sơ-ra-ên (II Các Vua 13:25). Giô-na tiên tri rằng Giê-rô-bô-am sẽ phục hồi đất Y-sơ-ra-ên như trong thời Vua Đa-vít.

Lời tiên tri này được ứng nghiệm (II Các Vua 14:25-27). Y-sơ-ra-ên một lần nữa được thịnh vượng, nhưng không lâu dài. Cả tiên tri Ô-sê và A-mốt đã chỉ trích Y-sơ-ra-ên ngay trong thời vua Giê-rô-bô-am (Ô-sê 1:1; A-mốt 1:1). A-mốt là người miền Nam ở thành Thê-cô-a. Nhưng Giô-na là người miền Bắc. Có lẽ gia đình Giô-na đã chịu khổ trong thời Sy-ri xâm chiếm Y-sơ-ra-ên. Điều này giải nghĩa tại sao Giô-na cương quyết chống lại Ni-ni-ve. Ni-ni-ve là một thành phố của A-si-ri. A-si-ri còn hung dữ hơn Sy-ri.

ĐỀ TÀI THẢO LUẬN:

1. Việc gì có thể xảy ra cho Cơ Đốc giáo nếu Kinh Thánh của Jefferson là đúng? Tại sao có rất nhiều người không còn tin những phép lạ của Chúa nữa thì sẽ đánh mất đức tin mình?
2. Xin đọc lại Gióp 11:7; I Cô-rinh-tô 1:21; 2:14; 3:19; Hê-bơ-rơ 10:38. Có phải những câu Kinh Thánh này nói về sự khôn ngoan, lý luận hay khoa học của thế gian là xấu chẳng? Hay những câu này nói sự khôn ngoan của thế gian, lý luận hay khoa học không thể dẫn chúng ta đến những điều chúng ta thật cần biết? Xin đọc Giảng 17:1-3.

TÓM LƯỢC: Sách Giô-na chứng tỏ cho thấy Đức Chúa Trời sẵn sàng làm những phép lạ hay dùng quyền phép Ngài để làm những điều bất ngờ hầu Ngài có thể hoàn thành mục đích Ngài cho chúng ta.

LOÀI NGƯỜI VÀ NƠI Ở

CÂU GỐC: “Trước khi người sanh ra, ta đã biệt riêng người, lập người làm kẻ tiên tri cho các nước” (Giê-rê-mi 1:5).

CHIỀU SA-BÁT

MỘT TRONG NHỮNG LẼ THẬT VĨ ĐẠI trong đức tin là Đức Chúa Trời chú ý đến mỗi cá nhân. Ngài không tạo nên chúng ta, rồi bỏ mặc chúng ta tự lo cho mình. Ngài cung cấp những điều chúng ta cần thiết để sống. Ngài biết từng người một và săn sóc mỗi người chúng ta.

Đời sống và chức vụ của Đức Chúa Giê-su đã chứng tỏ Đức Chúa Trời lo lắng cho chúng ta. Qua Đức Chúa Giê-su, Đức Chúa Trời trở nên một người trong chúng ta, để Ngài có thể liên kết chặt chẽ với chúng ta ngay bây giờ và ngay cả trong cõi đời đời.

Tuần này, chúng ta sẽ nghiên cứu những câu đầu trong sách Giô-na. Những câu này cho chúng ta một thí dụ về sự hiểu biết và tình thương của Đức Chúa Trời đối với loài người.

Ý SƠ LƯỢC TRONG TUẦN: Đức Chúa Trời bày tỏ thế nào về sự quan tâm của Ngài đối với loài người? Kinh Thánh bày tỏ thế nào về sự hiểu biết của Đức Chúa Trời đối với mỗi cá nhân? Đức Chúa Giê-su bày tỏ thế nào về việc Đức Chúa Trời biết rất nhiều về chúng ta? Sách Giô-na dạy thế nào về sự hiểu biết của Đức Chúa Trời về chúng ta? Tại sao Ngài sai Giô-na đến thành Ni-ni-ve?

SỰ QUAN TÂM ĐẾN TỪNG CÁ NHÂN.

Xin đọc Giô-na 1:1, 2. Những câu này dạy rằng Đức Chúa Trời dựng nên và điều khiển vũ trụ. Trong những câu này, Ngài phán với *một* người và người đó chỉ là một cái chấm trên địa cầu. Chính trái đất cũng chỉ là một chấm nhỏ trong giải ngân hà. Giải ngân hà cũng chỉ là một chấm nhỏ trong vũ trụ.

Có lẽ bạn nghĩ rằng mình không quan trọng gì hay không có ai quan tâm đến bạn. Nhưng trong sách Giô-na, chúng ta thấy rằng Đức Chúa Trời biết và quan tâm đến chúng ta.

Thi thiên 104 nói như thế nào về quyền lực và sự quan tâm của Đức Chúa Trời trong thế gian và trong đời sống chúng ta? Đoạn Thi thiên này cho bạn sự an ủi gì?

Thi thiên 104 kể theo thứ tự của sự tạo thế trong Sáng thế Ký đoạn 1 và 2. Nhưng trong Thi thiên 104, những động từ nói về quyền lực của Đức Chúa Trời được dùng trong thì hiện tại. Vì vậy, Thi thiên 104 chứng minh Đức Chúa Trời vẫn tiếp tục làm việc để bảo tồn chương trình tạo thế. Ngài không dựng nên thế giới này rồi để mặc nó tự hoạt động. Ngài luôn luôn quan tâm đến công trình sáng tạo và đời sống của dân sự Ngài.

Thi thiên 104 nói về Đức Chúa Trời là Đấng Tạo Hóa và Đấng Chăm Sóc thế gian. Câu 35 nói gì về một phần của công việc Đức Chúa Trời? Bạn được sự an ủi nào trong câu 34?

TÓC TRÊN ĐẦU CHÚNG TA.

Chúng ta không thể thấy Đức Chúa Trời. Nhưng sách Giô-na diễn tả rằng Ngài vẫn rất gần với các loài thọ tạo của Ngài.

Ma-thi-ơ 10:30 nói lên sự quan tâm của Đức Chúa Trời thế nào đến đời sống chúng ta? Nghĩ rằng Chúa biết rất nhiều về mình có làm bạn thoải mái không? Tại sao có và tại sao không?

Xin đọc Thi thiên 139:1-18, và trả lời những câu hỏi sau đây: 1) Thi thiên 139:1-18 giống Thi thiên 104 thế nào? Và khác nhau ra sao? Hai đoạn Thi thiên này dạy chúng ta gì về Đức Chúa Trời? 2) Sự hiểu biết của Đức Chúa Trời về chúng ta bắt đầu khi nào? Điều này dạy chúng ta những gì về sự quan tâm của Đức Chúa Trời đối với chúng ta? 3) Đức Chúa Trời biết những điều đặc biệt nào về chúng ta? Chúa biết những điều này có ảnh hưởng thế nào đến đời sống chúng ta? 4) Thi thiên 139:1 có ý nghĩa gì? Ý nghĩa của câu này có ảnh hưởng thế nào đối với đời sống chúng ta?

Điều quan trọng chúng ta cần phải nhớ khi học sách Giô-na là Đức Chúa Trời là Chúa của tình thương. Ngài luôn luôn muốn những điều tốt nhất cho chúng ta.

Hãy suy nghĩ về những kinh nghiệm của bạn về tình thương của Đức Chúa Trời.

“NÀY, BẠN ỒI!”

Cả Kinh Thánh có nhiều thí dụ về việc Đức Chúa Trời biết rõ chúng ta. Xin đọc Lu-ca 19:1-10. Đức Chúa Giê-su không chỉ nói, “Này, người ở trên cây kia.” Ngài gọi chính tên người ấy! Trong quyển *The Desire of Ages*, bà Ellen G. White viết Xa-chê là một người có nhiều tội lỗi nhưng ông đã mở lòng mình bởi ảnh hưởng của Đức Thánh Linh, Đấng đã làm việc trong lòng ông (chương 61). Đức Chúa Giê-su biết trước những điều đó, và Ngài dùng cơ hội này để làm việc với ông ta.

Đức Chúa Giê-su có sự hiểu biết nào về người đàn bà trong Giăng 4:4-19? Ngài dùng sự hiểu biết này như thế nào cho lợi ích đời đời của bà ta? Giăng 4:19-26.

Xin đọc Ê-sai 44:24, 28 và 45:1. Sự quan tâm của Đức Chúa Trời đối với chúng ta chẳng phải chỉ giới hạn cho những người yêu mến Ngài mà thôi. Ngay cả tên nhà lãnh đạo không phải người Y-sơ-ra-ên cũng được đề cập đến trong lời tiên tri này. Cũng một lẽ ấy, Đức Chúa Trời biết Giô-na là một người thật, chứ không phải chỉ là một khuôn mặt mơ hồ trong đám đông. Đức Chúa Trời biết tên *mỗi người* giúp chúng ta hiểu rõ ràng hơn về việc Ngài cảm thấy thế nào về nhân loại.

Biết rằng Đức Chúa Trời hiểu rõ mỗi người chúng ta và Ngài dùng sự hiểu biết ấy để đem lại lợi ích cho chúng ta, thì bạn sẽ trả lời thế nào cho một người hỏi rằng, “Làm sao tôi có thể đầu phục Đức Chúa Trời để Ngài hướng dẫn tôi theo ý muốn của Ngài?”

LOÀI NGƯỜI VÀ NƠI Ở.

Đức Chúa Trời biết về loài người. Ngài cũng biết về nơi người ta ở. Thật hợp lý là Đức Chúa Trời biết nơi chúng ta ở, vì những nơi mà người ta sống thường ảnh hưởng đến cuộc đời của họ.

Những câu sau đây nói gì về việc Đức Chúa Trời biết rất rõ về thế gian này? Sáng thế Ký 11:1-9; 18:20, 21; Lu-ca 19:41-44.

Thành Giê-ru-sa-lem và nước Do Thái là trung tâm chương trình cứu chuộc của Đức Chúa Trời trong thời Cựu Ước. Nhưng sau khi Đức Chúa Giê-su chết, trung tâm của chương trình Đức Chúa Trời được dời khỏi Giê-ru-sa-lem. Tại sao? Ma-thi-ơ 21:43; 24:14; Ga-la-ti 3:28.

Các đô thị, thành phố và những chỗ khác trong thời Cựu Ước trở nên quan trọng trong thời Tân Ước. Xin đọc Khải huyền đoạn 2, 3; Công vụ các Sứ đồ 17:1-4, 16-34; và 18:1-11. Những bức thư của Phao-lô liên hệ trực tiếp đến những thành quan trọng (Ga-la-ti 1:1, 2; Ê-phê-sô 1:1, 2; Phi-líp 1:1). Vì vậy, chúng ta không lấy làm lạ về việc Đức Chúa Trời nói đến tên một thành khi Ngài kêu gọi Giô-na.

Đức Chúa Trời biết hết những địa điểm ghi chép trong Kinh Thánh. Nhưng có phải Ngài chỉ biết sơ về những địa điểm này không? Hay Ngài quan tâm đến những việc xảy ra ở trong và cho những thành ấy? Xin giải nghĩa câu trả lời của bạn. Bạn có thể thấy Chúa quan tâm thế nào đến nơi bạn ở?

“THÀNH LỚN NI-NI-VE.”

Lúc đầu, Kinh Thánh nói gì về thành Ni-ni-ve? Sáng thế Ký 10:11.

Tiếng Hê-bơ-rơ *Ni-ni-ve* dịch từ tiếng A-si-ri nghĩa là *Ninua*. Chữ này y đến từ tiếng cổ Sumerian *Nina*. *Nina* là tên của nữ thần Ishtar. Biểu tượng về Bà là một bức tranh có hình con cá nằm trong bụng mẹ.

Thành Ni-ni-ve ở về phía đông bắc Y-sơ-ra-ên, cách khoảng 500 dặm (800 cây số), gần thành Mosul thuộc Y-rắc ngày nay. Để vâng lời Chúa, Giô-na phải trải qua một cuộc hành trình dài qua sa mạc, bằng cách đi bộ hay cưỡi lạc đà.

Tại sao Đức Chúa Trời sai Giô-na đến Ni-ni-ve? Giô-na 1:2.

Hơn một trăm năm sau thời Giô-na, Đức Chúa Trời truyền Na-hum cảnh cáo thành Ni-ni-ve về hình phạt của Ngài. Na-hum dùng những lời nặng nề miêu tả sự gian ác của dân Ni-ni-ve. Xin đọc sách Na-hum để biết sự gian ác của dân này.

Ni-ni-ve không phải là một thành Hê-bơ-rơ. Nhưng Đức Chúa Trời đã sai một tiên tri Hê-bơ-rơ đến để truyền cho họ phải ăn năn. Việc Đức Chúa Trời sai một tiên tri Hê-bơ-rơ đến với dân tội lỗi không phải người Hê-bơ-rơ, dạy chúng ta gì về sự rao giảng sứ điệp ngày nay? Chúng ta so sánh thế nào việc xảy ra tại Ni-ni-ve với sứ điệp Ba Thiên Sứ của Khải huyền 14?

NGHIÊN CỨU BỔ TÚC: Đức Chúa Trời kêu gọi Phi-e-rơ giảng lời Chúa cho đội trưởng La Mã tên Cọt-nây. Xin đọc chuyện này trong Công vụ các Sứ đồ 10. Bà Ellen G. White có nói về câu chuyện đó như sau:

“Những huấn lệnh cho Cọt-nây thật rõ ràng. Ngay cả việc làm của người chủ nhà mà Phi-e-rơ đang trọ cũng được nói tới. Điều này chứng tỏ rằng Đức Chúa Trời biết rõ lịch sử và công việc của loài người trong mọi tầng lớp xã hội. Đức Chúa Trời biết kinh nghiệm và công việc của những công nhân hạ cấp cũng như Ngài biết rõ vua ngự trên ngai vàng.”— Phỏng trích *The Acts of the Apostles*, tr. 133, 134.

ĐỀ TÀI THẢO LUẬN:

Triết lý hiện đại là “chủ nghĩa sinh tồn vô thần” nói rằng không có Đức Chúa Trời và đời này không có mục đích gì. Chúng ta là những người đơn độc trong vũ trụ. Bài học tuần này nói “chủ nghĩa sinh tồn vô thần” là sai như thế nào và tại sao Kinh Thánh đem lại cho chúng ta niềm hy vọng tốt đẹp hơn?

TÓM LƯỢC: Những câu đầu của sách Giô-na dạy một lẽ thật được diễn đạt trong cả Kinh Thánh: Có một Đức Chúa Trời biết rõ từng cá nhân và quan tâm đến đời sống của mỗi chúng ta.

GIÔ-NA VÀ SỰ PHÁN XÉT

CÂU GỐC: “Phi-e-rơ bèn mở miệng nói rằng: Quả thật, ta biết Đức Chúa Trời chẳng hề vị nể ai, nhưng trong các dân, hề ai kính sợ Ngài và làm sự công bình, thì nấy được đẹp lòng Chúa” (Công vụ các Sứ đồ 10:34, 35).

CHIỀU SA-BÁT

Mấy câu đầu của Giô-na cho biết sách này nói về sự phán xét của Đức Chúa Trời. Đức Chúa Giê-su chứng minh trên Thập tự giá rằng Đức Chúa Trời là sự yêu thương, và việc Ngài chết trên Thập tự giá cũng là thí dụ lớn nhất về sự phán xét của Đức Chúa Trời. Vì Ngài là Đức Chúa Trời của sự yêu thương, chúng ta có thể tin tưởng sự phán xét của Ngài bao giờ cũng công bằng.

Tuần này, chúng ta sẽ tiếp tục học về sự phán xét như phần mở đầu trong sách Giô-na. Giô-na bày tỏ rằng Đức Chúa Trời rất quan tâm đến những tội ác đã đem lại biết bao sự đau đớn, thống khổ, và rắc rối cho thế gian này.

Ý SƠ LƯỢC TRONG TUẦN: Tại sao Đức Chúa Trời quan tâm đến sự gian ác của thành Ni-ni-ve hay của bất cứ thành nào? Có những thí dụ nào trong Kinh Thánh nói về sự phán xét của Đức Chúa Trời? Có bằng chứng nào nói lên sự người ta biết về Mười điều răn trước khi Ngài ban ra tại núi Si-na-i? Làm thế nào Đức Chúa Trời có thể phán xét những người chưa bao giờ nhận lãnh được lẽ thật rõ ràng trong Kinh Thánh?

THÀNH NI-NI-VE BỊ PHÁN XÉT.

Giô-na 1:2 nói cho chúng ta gì về sự Đức Chúa Trời biết về thành Ni-ni-ve và sự quan tâm của Ngài về những hành động luân lý của chúng ta? Xin cũng đọc **Các Quan Xét 21:25; Truyền đạo 12:13, 14; Ma-thi-ơ 12:36; 25:31-46; Hê-bơ-rơ 5:14.**

Đức Chúa Trời dựng nên một thế giới có luân lý. Và Ngài sẽ phán xét chúng ta về việc thiện và ác, theo như luật pháp của Ngài. Đức Chúa Trời sẽ là Quan án cuối cùng và xét đoán những hành động của chúng ta. Giô-na 1:2 bày tỏ rằng ngay cả những người không tin nơi Đức Chúa Trời, như dân Ni-ni-ve, cũng phải trả lời với Ngài về những hành động của họ.

Dân Ni-ni-ve sẽ phải trả lời về nhiều điều, vì những người A-si-ri có tiếng là rất dữ tợn và hiếu chiến. Bản dịch một tài liệu từ chế độ của Ashurnasirpal II, 884-859 T.C., là một thí dụ về điều này:

“Ta lấy lửa thiêu đốt nhiều người, và bắt nhiều người làm nô lệ. Ta cắt mũi, tai và ngón tay của một số người. Ta móc mắt nhiều người. Ta xây một cái tháp với những người sống và một tháp khác với đầu những người chết. Ta lấy ngọn giáo cắm đầu họ vào thân cây chung quanh thành. Ta đốt sống những thanh niên thiếu nữ của họ trong lửa.”—Phỏng trích D. D. Luckenbill, *Ancient Records of Assyria and Babylon*, Ancient Records Series 1, in Geoffrey T. Bull, *The City and the Sign: An Interpretation of the Book of Jonah* (London: Hodder and Stoughton, 1970), tr. 109, 110.

Rô-ma 2:12-16 giúp chúng ta hiểu thế nào về những người không tin Đức Chúa Trời cũng sẽ bị phán xét theo luật pháp Ngài?

SỰ PHÁN XÉT CỦA CHÚA LÀ VẤN ĐỀ NGHIÊM TRỌNG.

Những nhà viết Kinh Thánh không dùng các phương pháp hiện đại như gạch dưới hay viết chữ nghiêng để nhấn mạnh một điểm nào. Thay vào đó, họ cẩn thận dùng một số từ ngữ lặp đi lặp lại nhiều lần để diễn tả ý của họ. Trong sách Giô-na, những chữ *tội lỗi* hay *gian ác* được dùng mười lần. Hai lần những chữ này chỉ về người Ni-ni-ve (Giô-na 1:2; 3:8), vì Đức Chúa Trời muốn chúng ta biết thành Ni-ni-ve xấu xa như thế nào.

Những thí dụ nào khác trong Kinh Thánh mà Chúa nói dân chúng là gian ác? Sáng thế Ký 6:5, 6; 18:20, 21; Ê-xê-chi-ên 7:10, 11; Ha-ba-cúc 1:1-4; Khải huyền 16:1-7.

Đức Chúa Trời cũng báo trước sự trừng phạt những xứ ngoài Y-sơ-ra-ên. Sách Khải huyền dạy rằng cả thế gian đều ở dưới sự phán xét của Đức Chúa Trời. Sách Ê-sai đầy những lời cảnh cáo cho nhiều dân tộc (Ê-sai 13; 14:24-32). Sách Giê-rê-mi cũng có nhiều lời cảnh cáo cùng các dân tộc chung quanh Y-sơ-ra-ên.

Kinh Thánh nói rõ ràng Đức Chúa Trời phán xét các nước. Nhưng tại sao chúng ta phải cẩn thận khi nói việc gì là sự phán xét hay không phải sự phán xét của Chúa?

TIÊU CHUẨN CỦA CHÚA VỀ ĐIỀU PHẢI VÀ ĐIỀU TRÁI.

Những câu sau đây nói người ta phải chịu trách nhiệm về việc giữ Mười điều răn trước khi Đức Chúa Trời ban hành tại núi Si-na-i như thế nào? Sáng thế Ký 12:10-20; 20:1-14; 39:1-9.

Sách Gióp là quyển cổ nhất trong Cựu Ước. Gióp sống trước thời kỳ Mười điều răn được ban hành cho dân Y-sơ-ra-ên tại núi Si-na-i.

Điều răn nào (hay ít ra nguyên tắc căn bản nào trong các điều răn ấy) được nói đến trong những câu sau đây trong sách Gióp? (Cũng xin đọc Xuất Ê-díp-tô Ký 20). Gióp 31:5, 6; 31:9-12, 16-23, 26-28, 38-40.

Bạn giải nghĩa thế nào về sự cần thiết cho những người sống trước thời Mười điều răn được ban hành tại núi Si-na-i? Xin đọc I Giăng 3:4.

ĐỨC CHÚA TRỜI THÔNG BIẾT VỀ ĐẠO ĐỨC.

Tóm lược Rô-ma 1:18-20. Hãy tập trung câu trả lời của bạn về sự phán xét.

Bạn nghĩ gì đối với kẻ ác “không còn lý do chữa tội”? Sự công bằng của Đức Chúa Trời trong sự phán xét của Ngài đối với họ ra sao?

Chính Đức Chúa Trời là Đấng phán xét cũng đã chết trên thập tự giá cho tội nhân. Chỉ khi nào chúng ta nhìn lên thập tự giá thì chúng ta mới hiểu được sự phán xét công bình của Ngài trên tội ác.

“‘Ngay cả việc cuối cùng của cơn thịnh nộ Đức Chúa Trời khi phải hủy diệt kẻ ác không phải để báo thù. Đức Chúa Trời là sự sống. Khi người ta chọn tội lỗi, thì họ đã tự phân rẽ Đức Chúa Trời khỏi sự sống. . . .’ (The Desire of Ages, tr. 764, phỏng trích). Ngài ban cho loài người sự sống trong một thời gian để họ có thể phát triển bản tính mình. Khi họ đã phát triển bản tính, thì họ nhận được kết quả của sự mình lựa chọn.”—Phỏng trích *The SDA Bible Commentary*, on Romans 1:18, quyển 6, tr. 477, 478.

KHÔNG THIÊN VỊ AI.

Kinh Thánh nói rằng cả Giô-na và Y-sơ-ra-ên không trung thành với trách nhiệm chia sẻ sự cứu rỗi cho các nước khác. Đức Chúa Trời muốn đến với những người không tin. Vì lẽ đó, Ngài kêu gọi dân Y-sơ-ra-ên làm một dân đặc biệt của Ngài.

Giao ước cũ lập với Áp-ra-ham gồm có những dân ngoài Y-sơ-ra-ên như thế nào? Sáng thế Ký 22:18. Làm sao mọi dân tộc đều được phước bởi việc Đức Chúa Trời đã làm qua Áp-ra-ham? Ga-la-ti 3:26-29.

Trong thời Tân Ước, trên mái nhà, Si-môn Phi-e-rơ đã đấu tranh với những nan đề giống như Giô-na. Và cũng trong thành Gióp-bê!

Đức Chúa Trời dạy Phi-e-rơ thế nào về tình yêu thương và sự thương xót của Ngài đối với mọi người? Công vụ các Sứ đồ 10:9-16, 34, 35; 11:4-10.

Phi-e-rơ xác nhận rằng ông hiểu điều Đức Chúa Trời dạy ông về tình yêu thương và lòng thương xót của Ngài đối với mọi dân tộc. Nhưng con người đã từ chối không chấp nhận ân điển của Ngài.

Đức Chúa Trời kêu gọi chúng ta, những tín đồ Cơ Đốc Phục Lâm, hãy chia sẻ sự cứu rỗi với những người làm những điều tội lỗi. Nhưng nếu không muốn chia sẻ sự cứu rỗi chúng ta sẽ gặp điều tệ hại như thế nào?

NGHIÊN CỨU BỔ TÚC: Đức Chúa Trời muốn người ta nghe sứ điệp về sự phán xét để ăn năn. Nhưng Ngài không bắt buộc chúng ta ăn năn. “Ngài muốn người ta phụng sự Ngài bởi tình yêu thương. Tình yêu thương không thể ép buộc. Chỉ có tình thương mới thức tỉnh được tình thương. Biết Đức Chúa Trời tức là yêu thương Ngài. Bản tính Ngài phải được tỏ bày trái ngược với bản tính của Sa-tan. Đó là công việc chỉ có Đức Chúa Giê-su mới làm nổi. Đức Chúa Giê-su biết bề cao, bề sâu của tình yêu thương của Đức Chúa Trời. Chỉ có Đức Chúa Giê-su mới bày tỏ trọn vẹn tình yêu thương của Đức Chúa Trời cho mọi người.”—Phỏng trích Ellen G. White, *The Desire of Ages*, tr. 22.

ĐỀ TÀI THẢO LUẬN:

Một lý luận bên vực sự hiện diện của Đức Chúa Trời là “lý luận đạo đức.” “Lý luận đạo đức dạy rằng: giả thử một nhà lãnh đạo thế giới quyết định rằng tất cả những người có tóc đỏ phải bị giết vì sự ích lợi cho thế giới. Giả thử nhà lãnh đạo thuyết phục mọi người rằng giết người có tóc đỏ là việc đúng duy nhất phải làm. Nếu mọi người trên thế giới tin rằng giết những người có tóc đỏ là đúng, thì việc giết những người có tóc đỏ có sai không? Phần đông bây giờ người ta tin rằng giết những người có tóc đỏ là sai, ngay cả khi có một số người nghĩ là đúng. Nhưng nếu giá trị đạo đức đến từ loài người, thay vì từ Đức Chúa Trời, thì làm sao họ thấy giết những người tóc đỏ là sai. Hãy thảo luận ưu điểm và khuyết điểm của “lý luận đạo đức” về sự hiện diện của Đức Chúa Trời.

TÓM LƯỢC: Đức Chúa Trời là Chúa của tình thương. Ngài cũng là Đức Chúa Trời của sự phán xét. Lòng nhân từ của Ngài bao phủ mọi nước thì sự phán xét của Ngài cũng vậy.

“CHIM BỒ CÂU” CHẠY TRỐN

CÂU GỐC: “Ê-li vốn là người yếu đuối như chúng ta. Người cầu nguyện, cố xin cho đừng mưa, thì không mưa xuống đất trong ba năm rưỡi” (Gia-cơ 5:17).

CHIỀU SA-BÁT

“CHỜ DẬY, ĐI ĐẾN BỜ SÔNG Ơ-PHƠ-RÁT” ĐỨC CHÚA TRỜI PHÁN CÙNG GIÊ-RÊ-MI (Giê-rê-mi 13:4, 5). “Hãy chỗi dậy, đi đến Sa-rép-ta,” Đức Chúa Trời phán cùng tiên tri Ê-li (I Các Vua 17:9, 10). Cả hai Giê-rê-mi và Ê-li đều vâng lời. Vậy chúng ta cũng mong Giô-na vâng lời Chúa khi Ngài truyền ông đi đến Ni-ni-ve. Nhưng Giô-na không vâng lời Đức Chúa Trời.

Chúng ta phải nhớ rằng các tiên tri cũng là con người. Chúng ta không nên trông mong sự trọn vẹn từ các tiên tri của Chúa. Nhưng chúng ta chắc chắn không tin rằng Giô-na sẽ chạy trốn Đức Chúa Trời.

Tuần này, chúng ta sẽ học thêm để biết Giô-na đáp lời kêu gọi của Chúa thế nào.

Ý SƠ LƯỢC TRONG TUẦN: Chúng ta nghĩ thế nào về sự không vâng lời của Giô-na? Đức Chúa Trời nói gì về hành động của Giô-na? Câu trả lời của Chúa dạy chúng ta điều gì về Ngài? Chúng ta thấy thế nào về lòng thương xót của Đức Chúa Trời đối với sự không vâng lời của Giô-na?

“CÓ TÔI ĐÂY, XIN ĐỪNG SAI TÔI ĐI!”

Tên Giô-na có nghĩa là “bồ câu.” Chúng ta thấy ông cố gắng “bay” xa Đức Chúa Trời. Có gì khác thường về câu trả lời của Giô-na đối với lời kêu gọi của Đức Chúa Trời? Giô-na 1:3.

Còn có ai không muốn đáp lời kêu gọi của Chúa lúc đầu và tại sao? Xuất Ê-díp-tô Ký 4:1, 10, 13.

“Môi-se cảm thấy chắc chắn rằng mình không thể làm phát ngôn viên của Đức Chúa Trời cho dân Y-sơ-ra-ên. Nhưng sau đó ông chấp nhận lời kêu gọi của Ngài, hết lòng làm việc và tin tưởng hoàn toàn nơi Ngài. Công việc quan trọng của Môi-se bắt buộc ông phải xử dụng tất cả năng lực của trí óc mình. Đức Chúa Trời ban phước cho sự vâng lời của Môi-se, và ông trở nên phát ngôn viên có quyền phép, một người lãnh đạo can đảm, xứng đáng làm công việc lớn lao nhất mà Chúa ban cho loài người.”—Phỏng trích Ellen G. White, *Patriarchs and Prophets*, tr. 255.

Những lý do nào khiến Giô-na không muốn làm điều Đức Chúa Trời truyền dạy? Phải chăng đó là những lý do “chính đáng”? Giô-na có những tính cách nào khiến ông chạy trốn Đức Chúa Trời? Những tính cách ấy đã giúp ông thế nào để làm công việc ấy? Điều này nói gì về những ân tứ của bạn và Chúa đòi hỏi bạn phải làm gì với những ân tứ đó?

“CHIM BỒ CÂU” CHẠY TRỐN.

Hãy tìm bốn động từ trong Giô-na 1:3 diễn đạt quyết định của ông khi chạy trốn Đức Chúa Trời.

Những lời nào đã được lặp đi lặp lại trong Giô-na 1:3? Bạn nghĩ tại sao tác giả nhắc lại những lời ấy?

Nói rằng Giô-na muốn trốn khỏi Đức Chúa Trời một lần là đủ rồi. Nhưng tác giả lặp lại những lời này để giúp chúng ta thấy việc chạy trốn Đức Chúa Trời là điều ngu xuẩn đến chừng nào!

Giô-na thờ phượng Đức Chúa Trời của Y-sơ-ra-ên. Ông biết Ngài là Đấng Tạo Hóa (Giô-na 1:9). Cho nên ông phải biết rằng chạy trốn Đức Chúa Trời là việc ngu xuẩn. Ông nói mình biết quyền phép của Đức Chúa Trời. Vậy tại sao ông chạy trốn?

Thật dễ cho chúng ta nhìn Giô-na và lắc đầu. Tại sao ông có thể làm những điều ngu xuẩn như vậy? Nhưng bằng những cách kín đáo nào chúng ta cũng cố gắng chạy trốn khỏi Đức Chúa Trời?

ĐI XUỐNG.

Giô-na 1:3 nói hai lần Giô-na “xuống.” Giô-na 1:5 cũng nói về Giô-na “xuống.” Tác giả cẩn thận kể câu chuyện về Giô-na “xuống” để tránh làm theo ý Đức Chúa Trời. Trước khi câu chuyện kết thúc, Giô-na sẽ hoàn toàn xuống trọn con đường tới “đáy” trước khi Đức Chúa Trời chấm dứt với ông.

Tác giả có mục đích khi dùng động từ “xuống”. Trong tiếng Hê-bơ-rơ hiện đại, động từ “xuống” có một ý nghĩa tiêu cực, còn động từ “lên” có ý nghĩa tích cực.

Có những thí dụ nào khác nói về những người làm trái lại điều Chúa truyền họ phải làm?

Sáng thế Ký 2:15, 17; 3:6 _____

I Sa-mu-ên 15:1-3; 15:21-23 _____

Xuất Ê-díp-tô Ký 20:1, 4-6 _____

Ê-xê-chi-ên 8:10 _____

Bạn có làm điều Đức Chúa Trời truyền bạn phải làm không (đi lên)? Hay là bạn không vâng lời Đức Chúa Trời (đi xuống) như Giô-na đã làm?

SỰ NHẬN NHẬN CỦA CHÚA.

Khi Giô-na trả tiền để đi Ta-rê-si thì có thể đó là lần cuối cùng của lời Chúa kêu gọi ông. Giả thử chúng ta cố gắng tránh những điều Chúa kêu gọi mình làm, có thể đó cũng là đường cùng của chúng ta. Nhưng Đức Chúa Trời yêu thương chúng ta quá nhiều nên Ngài tiếp tục làm việc với chúng ta, mặc dù chúng ta phạm lỗi nhiều lần.

Hãy tưởng tượng nếu Chúa quên chúng ta khi chúng ta phạm một lỗi lớn. Vậy thì ai trong chúng ta có hy vọng được cứu rỗi? Lòng thương xót của Đức Chúa Trời có nghĩa là Ngài cho chúng ta cơ hội để bắt đầu lại.

Những thí dụ nào chứng tỏ Đức Chúa Trời vẫn hành động với những người không làm theo điều Ngài dạy? Sáng thế Ký 3; 16; II Sa-mu-ên 11, 12; Ma-thi-ơ 26:69-75; và Ma-thi-ơ 21:1,15-19.

Chúng ta học được gì từ những chuyện này về ân điển của Đức Chúa Trời đối với những người không vâng lời Ngài?

Giô-na đã quyết định chạy trốn. Nhưng Đức Chúa Trời vẫn theo dõi người! Giô-na từ chối không nhận lời kêu gọi của Chúa. Nhưng Ngài không từ bỏ ông. Điều này dạy cho mỗi người chúng ta những gì trên con đường đi với Chúa? Làm sao biết được sự khác biệt giữa niềm hy vọng và sự lạm dụng lòng thương xót của Đức Chúa Trời khi chúng ta bị sa ngã.

ĐỨC CHÚA TRỜI CỦA THIÊN NHIÊN.

Đức Chúa Trời trả lời gì cho sự bất phục tùng của Giô-na? Giô-na 1:4, 17; 2:10.

Tư tưởng hiện đại cho rằng vũ trụ là một hệ thống đóng kín nên Đức Chúa Trời không thể điều khiển thiên nhiên. Nhưng Kinh Thánh dạy rằng tất cả thiên nhiên đều ở dưới sự điều khiển của Đức Chúa Trời. Xin đọc Gióp 38.

Đức Chúa Trời khiến bão lớn đuổi theo nhà tiên tri bội nghịch. Nhưng sự đuổi theo cũng liên quan đến những thủy thủ.

Những thủy thủ này bị nạn vì tội của Giô-na. Chúng ta thấy những người chịu khổ vì tội của một người nào đó ra sao? Vì tội của một người mà người khác phải đau khổ nói cho chúng ta gì về bản chất của tội lỗi?

Đức Chúa Trời dùng người Ngài lựa chọn thật xác đáng khi Ngài dùng thiên nhiên khuyến khích Giô-na làm công việc mình. Ngài vật lộn với Gia-cốp tại rạch Gia-bốc (Sáng thế Ký 32:22-30). Vì lẽ ấy, Đức Chúa Trời vật lộn với Giô-na bằng cách dùng thiên nhiên để khiến ông chú ý.

Trích dẫn Kinh Thánh về việc Đức Chúa Trời điều khiển thiên nhiên là việc dễ dàng. Nhưng việc gì xảy ra khi bão tố giết người và hủy hoại nhà cửa? Thế nào cuộc thiện ác đấu tranh vĩ đại giữa Đức Chúa Giê-su và Sa-tan giúp chúng ta hiểu được nan đề này?

NGHIÊN CỨU BỔ TÚC: Các nhà viết Kinh Thánh đã chứng minh những hình ảnh nào về việc Đức Chúa Trời điều khiển tạo vật của Ngài? A-mốt 4:13; Gióp 9:5; A-mốt 1:2; Mi-chê 1:3, 4; Các Quan Xét 5:5; Thi thiên 18:7; 68:7, 8; 114: 4-6; Ê-sai 64:3; Ha-ba-cúc 3:6, 10; Xuất Ê-díp-tô Ký 23:25, 26; Lê-vi Ký 25:18, 19; Phục truyền Luật lệ Ký 28; 30:8-14; II Sử ký 31:9, 10; Ê-sai 58:9-11; A-mốt 4:6-8; A-gê 1:9-11; 2:17.

Sự miêu tả của bà Ellen G. White về những tai họa trong xứ Ê-díp-tô dạy chúng ta về việc Đức Chúa Trời điều khiển thiên nhiên, “Thiên sứ hủy diệt để lại sự hủy hoại và tiêu diệt. Chỉ có đất Gô-sên là được bảo vệ. Đức Chúa Trời bày tỏ cho người Ê-díp-tô biết rằng trái đất ở dưới sự điều khiển của Ngài. Thời tiết, gió, mưa, đều vâng theo lệnh Ngài. Sự an toàn duy nhất là phục tùng Ngài.”—Phỏng trích *Patriarchs and Prophets*, tr. 269.

Sách Khải huyền dạy chúng ta cả thế giới đều chịu nhiều tai nạn trước khi Chúa tái lâm. Bà Ellen G. White cũng dạy rằng những việc tương tự như các thiên tai sẽ xảy ra trước khi Chúa phục lâm. “Thánh Linh của Đức Chúa Trời sẽ rút khỏi. Những biển cố khủng khiếp trên biển và trên đất xảy đến thường xuyên. Chúng ta thường nghe đến động đất, bão tố, sự hủy diệt bằng lửa và nước lụt, mất nhiều sinh mạng và tài sản! *Những biển cố này là sự bùng nổ không kiểm chế được của mãnh lực thiên nhiên.* Chúng ta không thể làm chi được về những biển cố này. *Nhưng Đức Chúa Trời có mục đích trong những biển cố ấy.* Đó là những dụng cụ mà Chúa dùng để cảnh tỉnh loài người về sự nguy hiểm của họ.”—Phỏng trích *Prophets and Kings*, tr. 277.

ĐỀ TÀI THẢO LUẬN:

1. Bạn có nghĩ rằng sẽ có thời kỳ Đức Chúa Trời không còn đuổi theo Giô-na nữa chăng? Nếu vậy, đó là thời kỳ nào? Hãy nghĩ về Giu-đa và Giô-na. Có sự khác biệt lớn nào giữa hai người đó không?
2. Việc Giô-na là con người giúp chúng ta hiểu thế nào khi tất cả các tiên tri đều là con người, kể cả Ellen G. White? Tại sao lại quan trọng khi ta nhớ rằng các tiên tri đều là con người? Tại sao quan trọng khi biết tất cả chúng ta đều là con người?

TÓM LƯỢC: Giô-na cố gắng chạy trốn khỏi Đức Chúa Trời. Nhưng Ngài theo dõi người. Điều này chứng tỏ Đức Chúa Trời quan tâm đến Giô-na và Ngài cũng quan tâm đến tất cả chúng ta.

TIÊN TRI HÊ-BƠ-RƠ VÀ NHỮNG THỦY THỦ NGOẠI ĐẠO

CÂU GỐC: “Sự thành tín Chúa còn đời này đến đời kia. Chúa đã lập trái đất, đất còn vững bền. Tùy theo mạng lệnh Chúa, các điều đó còn vững đến ngày nay; vì muôn vật đều hầu việc Chúa” (Thi thiên 119:90, 91).

CHIỀU SA-BÁT

BÀI HỌC TUẦN NÀY NÓI VỀ VIỆC XẢY RA CHO DÂN Y-SƠ-RA-ÊN THỜI XŨA. Đức Chúa Trời dự định rằng dân ngoại sẽ đến cùng dân Y-sơ-ra-ên để học về Ngài. Nhưng vì Y-sơ-ra-ên không vâng lời nên dân ngoại không đến cùng dân Y-sơ-ra-ên để học về Chúa. Thay vào đó, dân ngoại bắt dân Y-sơ-ra-ên về làm phu tù và nô lệ. Khi phải làm phu tù và nô lệ thì Y-sơ-ra-ên làm chứng cho dân ngoại.

Tuần này chúng ta sẽ thấy trong khi bị nhiều rắc rối và đau khổ, Giô-na đã làm chứng cho những thủy thủ ngoại đạo.

Ý SƠ LƯỢC TRONG TUẦN: Thường thường thăm trạng giúp chúng ta trở về với Chúa thế nào? Tại sao Giô-na nói Đức Chúa Trời của mình là Đấng Tạo Hóa của đất và biển? Mặc dù Giô-na là người cứng lòng, Đức Chúa Trời đã dùng ông làm một nhân chứng thế nào?

BÃO TỐ TRÊN BIỂN CẢ.

Xin đọc Giô-na 1:4, 5. Những thủy thủ làm gì? Có bài học thiêng liêng nào ở đây? Ma-thi-ơ 16:26; Truyền đạo 2:11; I Giăng 2:15-17. Có khi nào bạn ở trong hoàn cảnh xảy ra nhiều điều bạn nghĩ là quan trọng nhưng lại không quan trọng không?

Xin đọc lời của chủ tàu nói với Giô-na. Giô-na 1:6. Tại sao chủ tàu bối rối? Ông muốn Giô-na làm gì? Điều ông nói với Giô-na vì ông có đức tin hay vì ông lo sợ?

Chủ tàu xin Giô-na hãy “kêu cầu” cùng Đức Chúa Trời. Chủ tàu cũng dùng cùng một động từ mà Chúa đã dùng khi Ngài kêu gọi Giô-na để “kêu la” nghịch cùng Ni-ni-ve (Giô-na 1:2). Lời kêu gọi hãy thức dậy và “kêu cầu” đến từ một thủy thủ ngoại đạo là người không thờ phượng Chúa trên trời. Thật mỉa mai thay khi một người ngoại đạo xin một tiên tri của Đức Chúa Trời cầu nguyện.

Bạn tìm được bài học nào về việc một thủy thủ ngoại đạo kêu xin tiên tri của Đức Chúa Trời cầu nguyện? Có bao giờ bạn thấy những người không tin có thể “thiên liêng” hơn hay “đạo đức” hơn chúng ta chẳng? Chúng ta học được bài học nào trong những hoàn cảnh này? Tại sao?

NHỮNG THỦY THỦ NGOẠI ĐẠO TIẾP TỤC DẪN ĐẦU.

Chúng ta biết Đức Chúa Trời khiến bão tố xảy ra vì Ngài thương Giô-na và dân Ni-ni-ve. Nhưng Giô-na và các thủy thủ không biết tại sao Đức Chúa Trời gây nên bão tố. Chúng ta học được bài học nào khi những sự kinh khiếp đến với chúng ta giống như vậy? (Xin đọc Châm ngôn 3:5; Rô-ma 8:28; I Phi-e-rơ 4:12, 13).

Những thủy thủ tin rằng cơn bão là kết quả tội của một người nào đó, nên họ bắt thăm để tìm biết ai là thủ phạm. Dân Y-sơ-ra-ên và các dân tộc khác cũng dùng sự bắt thăm để giải quyết những nan đề (Dân số Ký 33:54; I Sa-mu-ên 14:41, 42; Ê-xơ-tê 3:7; Châm ngôn 16:33). Ở đây, Chúa để cho sự bắt thăm trúng tên Giô-na là nguyên nhân gây nên cơn bão (Giô-na 1:7).

Trong Giô-suê 7, chúng ta có một thí dụ để chỉ tội ác của một người đã gây ra sự rắc rối. Nhưng có sai lầm nào khi tin rằng sự rắc rối luôn luôn là kết quả của một người có tội? (Xin đọc Gióp 1 và 2).

Xin đọc Giô-na 1:8-10. Câu hỏi duy nhất mà Giô-na trả lời là ông đến từ dân nào? Đoạn ông trả lời một câu mà các thủy thủ không hỏi - Đức Chúa Trời của ông là ai. Xin đọc Giô-na 1:9, 10.

Trong tiếng Hê-bơ-rơ, chữ “kính sợ Đức Chúa Trời” nghĩa là thờ phượng và hầu việc Ngài. Giô-na chạy trốn Đức Chúa Trời. Nhưng ông không thể không nói cho người khác biết về Đức Chúa Trời! Có khi nào bạn nói cho người khác nghe về Đức Chúa Trời, trong khi bạn làm điều mà Ngài không muốn bạn làm chẳng?

LÀM CHỨNG TRÊN BIỂN CẢ.

Xin đọc lại Giô-na 1:9. Có tiên tri nào khác dùng tước hiệu “Chúa trên trời”? Đa-ni-ên 2:19.

Điều hay nhất là Giô-na miêu tả Đức Chúa Trời là Đấng Tạo Hóa, Đấng dựng nên biển và đất khô. Điều này dẫn đến chuyện tạo thế trong sách Sáng thế Ký.

Những câu sau đây nói lên điều gì rất quan trọng cho đức tin của chúng ta là tín Đồ Cơ Đốc Phục Lâm Đệ Thất nhật? Xuất Ê-díp-tô Ký 20:11; Thi thiên 100:3; 146:5, 6; Ma-la-chi 2:10; Công vụ các Sứ đồ 4:4; Cô-lô-se 1:16, 17; Khải huyền 4:11; 14:7.

Đức tin của chúng ta căn cứ trên sự chúng ta thờ phượng Đức Chúa Trời là Đấng dựng nên muôn vật. Vì là Đấng Tạo Hóa nên Ngài cũng chính là Đức Chúa Trời. Nếu Ngài không phải là Đấng Tạo Hóa, tại sao chúng ta thờ phượng Ngài?

Đức Chúa Trời truyền chúng ta giữ ngày Sa-bát mỗi tuần để nhớ Ngài là Đấng Tạo Hóa của chúng ta (Xuất Ê-díp-tô Ký 20:8-11). Điều răn này dạy chúng ta sự quan trọng gì của giáo lý về sự Tạo Thế?

“TẠI SAO NGƯỜI ĐÃ LÀM VIỆC ĐÓ?”

Giô-na nói gì với các thủy thủ khiến họ rất sợ hãi? Giô-na 1:10.

Một mặt là thờ phượng Đức Chúa Trời rất quyền phép, mặt khác là chạy trốn Ngài. Các thủy thủ phải đoán rằng Đức Chúa Trời khiến bão tố đến để hủy diệt Giô-na vì ông không vâng lời. Và vì họ đã rủ ro có ông cùng ở trên tàu nên họ cũng sẽ bị hủy diệt nữa.

Có sự khác biệt lớn giữa các thủy thủ và Giô-na. Giô-na, tiên tri của Đức Chúa Trời, dám hành động nghịch lại ý muốn của Ngài. Nhưng khi ông nói đến danh và quyền phép của Chúa thì các thủy thủ rất sợ hãi, vì cơn bão lớn khiến họ nhận thức được quyền phép của Đức Chúa Trời. Ngay cả khi Giô-na không vâng lời Chúa, Ngài cũng dùng ông để làm chứng về Ngài.

Các thủy thủ hỏi Giô-na, “Người đã làm việc gì đó”? Giả thử chúng ta bị bắt quả tang phạm tội. Chúng ta sẽ nói gì nếu có người hỏi, “Tại sao người làm điều đó?” Là Cơ Đốc nhân đã tái sanh, chúng ta có bênh vực cho tội lỗi chăng? (Cũng xin đọc Rô-ma 6:1-12; I Cô-rinh-tô 10:13).

SỰ KHẨN CẤP CÀNG TỆ HƠN.

Trong đoạn 1, những lời nào được lặp lại lần thứ ba trong Giô-na 1:10? Bạn nghĩ những lời đó được lặp lại để làm gì? Ai có thể trốn khỏi sự hiện diện của Đức Chúa Trời Toàn năng (Châm ngôn 5:21)?

Theo tiếng Hê-bơ-rơ, sự lặp lại trong khi kể chuyện là một cách để nhấn mạnh về điều quan trọng. Ở đây tác giả muốn chúng ta chú ý đến sự bướng bỉnh của Giô-na.

Xin đọc Giô-na 1:11, 12. Hãy lưu ý là các thủy thủ tiếp tục hành động trước. Họ chấp nhận Đức Chúa Trời mà Giô-na thờ phượng. Bây giờ họ yêu cầu Giô-na giải đáp nan đề của họ: Xin cho chúng tôi biết phải làm gì để Chúa không quá giận?

Xin đọc câu trả lời trong Giô-na 1:12. Câu trả lời nói gì về thái độ của Giô-na?

Vào lúc này, chúng ta thấy có thể Giô-na đã trở nên hiền lành hơn. Giô-na nói với các thủy thủ hãy liệng ông xuống biển để cứu họ khỏi chết. Bất cứ vì lý do nào, Giô-na chứng tỏ dấu hiệu ông đã trưởng thành hơn.

NGHIÊN CỨU BỔ TÚC: Xin giải nghĩa sự khác biệt giữa điều Giô-na và Phao-lô làm trong cơn bão lớn. Công vụ các Sứ đồ 27:13-25. Hãy tưởng tượng nếu Giô-na cũng có một đức tin giống như Phao-lô.

ĐỀ TÀI THẢO LUẬN:

1. Việc gì có thể xảy ra nếu Giô-na ăn năn về tội chạy trốn và cầu xin Đức Chúa Trời cứu ông, các thủy thủ, và chiếc tàu?
2. Giô-na 1:13 nói gì về bản tính của các thủy thủ? Điều gì đã xảy ra khiến họ sẵn sàng chấp nhận sự hành động của Đức Thánh Linh?
3. Khi các thủy thủ hỏi, Giô-na mau lẹ nói ông tin nơi Đức Chúa Trời. Giô-na thú nhận rằng cơn bão lớn xảy đến vì ông cố chạy trốn Đức Chúa Trời. Vậy tại sao Giô-na cố chạy trốn Đức Chúa Trời? Bằng cách nào các Cơ Đốc nhân cố chạy trốn Đức Chúa Trời? Một mặt là không vâng lời Chúa khi bạn không tin Ngài có thật, nhưng mặt khác lại không vâng theo lệnh Chúa khi bạn nói bạn tin nơi Ngài. Xin hãy thảo luận điều này.

TÓM LƯỢC: Đức Chúa Trời vẫn dùng Giô-na, mặc dù Giô-na chạy trốn. Nếu ngay từ đầu Giô-na vâng lời Chúa, thì mọi việc sẽ tốt đẹp hơn biết bao nhiêu.

SỰ CỨU RỜI THUỘC VỀ ĐỨC CHÚA TRỜI

CÂU GỐC: “Nhưng tôi, tôi sẽ dùng tiếng cảm tạ mà dâng của lễ cho Ngài; Tôi sẽ trả sự tôi đã hứa nguyện. Sự cứu đến từ Đức Giê-hô-va! (Giô-na 2:10).

CHIỀU SA-BÁT

MÀN KỊCH NÀY ĐƯỢC DỰNG LÊN TRONG GIÔ-NA ĐOẠN 1. Một tiên tri cố tránh thi hành sứ mạng, nhưng khi phải trực diện đối với cái chết, thì chính các thủy thủ ngoại đạo (những người không tin) là những người kêu cầu cùng Đức Chúa Trời, chứ không phải nhà tiên tri. Xin đọc Giô-na 1:14.

Những thủy thủ cầu xin cùng Đức Chúa Trời với danh giao ước đặc biệt Chúa ban cho dân Y-sơ-ra-ên. Họ chấp nhận lời chứng của Giô-na trong Giô-na 1:9. Họ có thể hành động dưới áp lực. Nhưng đôi khi áp lực là cách tốt để gợi sự chú ý của người nào.

Chúng ta hãy theo dõi câu chuyện để xem việc gì sẽ xảy ra.

Ý SƠ LƯỢC TRONG TUẦN: Những thủy thủ làm gì sau cơn bão tố? Điều gì khiến Giô-na cầu nguyện? Ông cầu xin điều gì? Chuyện này dạy chúng ta gì về sự vô ích khi có tôn giáo mà không có việc lành? Câu chuyện này dạy gì về ân điển của Đức Chúa Trời cho những người mà việc làm của họ không cân xứng với đức tin nơi Chúa?

SỰ KÍNH SỢ ĐỨC CHÚA TRỜI.

Các thủy thủ cảm thấy thế nào sau khi cơn bão lớn đã dứt? Giô-na 1:13-16.

Các thủy thủ tôn vinh Đức Chúa Trời, vì Ngài đã làm phép lạ để cứu họ. Điều này bày tỏ thế nào chương trình cứu chuộc qua đời sống và chức vụ của Đức Chúa Giê-su? Xin đọc Giăng đoạn 9.

Khi được Đức Chúa Giê-su cứu khỏi sự chết, chúng ta thờ phượng và vâng lời Ngài. Đó cũng là điều xảy ra đối với các thủy thủ. Tôn vinh, thờ phượng, và vâng lời Ngài là những kết quả của sự được cứu. Chúng ta thờ phượng và tôn vinh Chúa vì chúng ta nhận được phép lạ của sự cứu chuộc. Và chúng ta được cứu chỉ bởi đức tin mà thôi. Xin đọc Ga-la-ti 2:19, 20.

Trong Giô-na 1:9, Giô-na xưng nhận là “kính sợ Đức Chúa Trời.” Nhưng ông không hành động như người kính sợ Chúa. Các thủy thủ cũng xưng nhận là “kính sợ Đức Chúa Trời.” Nhưng hành động của họ bày tỏ họ thật sự kính sợ Chúa. Điều này dạy chúng ta gì về việc hiểu biết Chúa có thể đem lại sự khác biệt trong đời sống một người?

TRONG BỤNG CÁ.

Sau đó, quyền năng của Đức Chúa Trời là Đấng Chủ tể được chứng minh như thế nào? Giô-na 1:17.

Kinh Thánh nói Đức Chúa Trời “sắm sửa” một con cá lớn để nuốt Giô-na. Câu này cũng có thể dịch “đã lựa chọn” một con cá. Chử Hê-bơ-rơ cho thấy Đức Chúa Trời thống trị vạn vật và dùng chúng nhằm đạt mục đích của Ngài.

Chữ nào miêu tả hành động của con cá? Giô-na 2:1.

Chữ “nuốt” xuất hiện dưới những hình thức khác nhau trong Cựu Ước (Thi thiên 21:9; 35:25; Giê-rê-mi 51:34). Chữ này thường được dùng để giải nghĩa sự bị bắt làm phu tù của dân Y-sơ-ra-ên. Chữ này đôi khi cũng được dùng để miêu tả sự phán xét của Đức Chúa Trời đối với dân sự Ngài. Những sự phán xét của Đức Chúa Trời trên dân Y-sơ-ra-ên có nhiều cách để giúp họ từ bỏ con đường tội lỗi. Đức Chúa Trời cũng muốn Giô-na bỏ điều ác. Nếu Đức Chúa Trời không muốn cứu Giô-na thì con cá có thể đã giết Giô-na rồi.

Hãy suy nghĩ về một vài phép lạ trong Kinh Thánh. Những phép lạ này nói gì về quyền năng của Đức Chúa Trời? Những phép lạ này cho chúng ta niềm hy vọng gì?

LỜI CẦU NGUYỆN DƯỚI BIỂN CỦA GIÔ-NA.

Giô-na sống trong bụng cá bao lâu? Giô-na 2:1.

Có nơi nào trong Kinh Thánh mà chúng ta cũng tìm thấy thời gian ba ngày? I Sa-mu-ên 30:11, 12; II Các Vua 20:4, 5, 8; Ô-sê 6:2; Ma-thi-ơ 12:39, 40; Lu-ca 11:30.

Lúc đầu Giô-na không thể biết rằng con cá đã nuốt mình. Phải một thời gian sau ông mới hiểu rằng sự tối tăm không phải là chốn âm phủ (sheol) (Giô-na 2:2). Sheol trong tiếng Hê-bơ-rơ là “mồ mả.” Nhưng khi Giô-na biết mình còn sống thì ông thấy điều này như là lời hứa của Đức Chúa Trời là ông sẽ được giải cứu.

Cuối cùng Giô-na làm gì? Giô-na 2:2.

Khi cầu nguyện, Giô-na đã mượn nhiều chữ trong Thi thiên. Ngày nay, các Cơ Đốc nhân thường dùng những đoạn Thi thiên khác nhau làm một phần trong lời cầu nguyện của mình. Chúng ta cũng thường dùng những đoạn Thi thiên để mở đầu và kết thúc cho chương trình thờ phượng của hội thánh.

Tại sao chúng ta thường đợi cho tới khi bị rắc rối hay gặp nan đề rồi mới cầu nguyện? Đức Chúa Trời luôn luôn ở cùng chúng ta! Có thể nếu Giô-na cầu nguyện thường xuyên, ông đã không gặp nhiều rắc rối như vậy.

TRÁI ĐẤT VÀ ĐỊA NGỤC.

Xin đọc Giô-na 2:2-9. Xin tóm lược sứ điệp trong bài cầu nguyện của Giô-na.

So sánh đoạn đầu bài cầu nguyện của Giô-na với Thi thiên 18:6 và Thi thiên 120:1. Một số nhà nghiên cứu Kinh Thánh nghĩ rằng bài cầu nguyện của Giô-na như một bài tạ ơn Chúa vì Ngài đã giải cứu ông.

Có sự khác biệt nào giữa Giô-na 2:4 và Giô-na 1:3, 4?

Bài cầu nguyện của Giô-na bắt đầu với lời kêu cầu cùng Đức Chúa Trời về bất lực của ông. Bài cầu nguyện của ông kết thúc thế nào? Giô-na 2:9.

Nhiều người nghĩ rằng Giô-na 2:9 là điểm chính của sách Giô-na. Giô-na đoạn 1 và 2 đề cập kinh nghiệm của Giô-na tương phản với kinh nghiệm của những thủy thủ. Giô-na và các thủy thủ đều gặp nguy hiểm. Ông và các thủy thủ kêu cầu cùng Đức Giê-hô-va thừa nhận Ngài là Chủ tể của trái đất và thiên nhiên. Giô-na và các thủy thủ được giải cứu khỏi chết. Cả Giô-na và các thủy thủ đều thờ phượng Đức Chúa Trời. Cuối cùng Giô-na mới đạt tới điểm mà các thủy thủ đã đạt tới trước rồi.

Chuyện của Giô-na là một thí dụ về lòng thương xót của Đức Chúa Trời ban cho ngay cả những người không xứng đáng. Bạn có kinh nghiệm thế nào về lòng thương xót từ Đức Chúa Trời hay từ những người khác. Bạn bày tỏ lòng thương xót như thế nào đối với những người khác?

CẦU NGUYỆN KHI BẠN GẶP NGUY HIỂM LỚN.

Xin đọc Giô-na 1:9. Tiếng Hê-bơ-rơ “sự cứu rỗi” nghĩa là cứu khỏi tội lỗi cả phần thuộc thể và thuộc linh. Chữ “cứu rỗi” có cùng căn ngữ tên của Đức Chúa Giê-su.

Giô-na đã bội nghịch chống lại Đức Chúa Trời, mặc dù ông tin nơi Ngài. Như vậy đối với Giô-na sự cứu rỗi đến từ Đức Chúa Trời không có ý nghĩa nhiều. Giô-na là một trong những thí dụ hay nhất về việc đức tin không đi cùng việc làm (Gia-cơ 2:18-20).

Có những thí dụ nào khác bạn thấy trong Kinh Thánh nói về đức tin không đi cùng việc làm? So sánh bài cầu nguyện của Giô-na với bài cầu nguyện của Đa-vít trong Thi thiên 51.

Bài cầu nguyện của Giô-na dạy rằng chúng ta có thể cầu nguyện khi mình sa ngã. Khi tội lỗi chúng ta gây ra những sự rắc rối, chúng ta dường như cảm thấy mình không có quyền cầu nguyện và chúng ta không xứng đáng được Đức Chúa Trời giúp đỡ. Nhưng ân điển có nghĩa là được hưởng điều mà chúng ta không xứng đáng nhận lãnh.

“Khi Sa-tan nói rằng bạn là người đầy tội lỗi, hãy nhìn lên Đấng Cứu Thế và nói về những điều Ngài đã làm cho chúng ta. Nhìn lên Đức Chúa Giê-su sẽ giúp bạn dễ dàng thú nhận tội lỗi của bạn. Và nói với Sa-tan rằng: Đức Chúa Giê-su đến thế gian để cứu những kẻ có tội và bạn được cứu bởi tình yêu vô biên của Ngài. I Ti-mô-thê 1:15.”— Phỏng trích Ellen G. White, Steps to Christ, tr. 35, 36. Hãy chấp nhận lời hứa tuyệt vời này như là lời hứa cho riêng bạn. Chắc chắn bạn sẽ cần lời hứa ấy.

NGHIÊN CỨU BỔ TÚC: Xin đọc Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, “Bible Biographies,” quyển 4, tr. 9-15, *Steps to Christ*, “The Privilege of Prayer,” tr. 93-104.

“Thật không giúp ích gì cho bạn khi bạn cứ buồn rầu về sự yếu đuối của mình. Hãy nói rằng, ‘Chúa ôi, con đặt linh hồn bất lực của con trong tay Chúa, và chỉ trong tay Chúa mà thôi. Con sẽ không lo lắng gì cả, vì Chúa đã nói, ‘Hãy xin sẽ được.’” Hãy tin bạn sẽ nhận được. Hãy tin rằng Đấng Cứu Thế của bạn đầy tình yêu thương và nhân từ. Đừng để những lỗi lầm làm bạn bối rối. Những lỗi lầm nhỏ có thể do Đức Chúa Trời hoạch định để cứu bạn khỏi phạm những lỗi lầm lớn hơn.”—Phỏng trích Ellen G. White, *The Upward Look*, tr. 132.

ĐỀ TÀI THẢO LUẬN:

1. Bạn sẽ nói gì với một người khi người đó không tin chuyện Giô-na vì họ không thể tin một người có thể sống trong bụng cá ba ngày?
2. Trong bài cầu nguyện, hai lần Giô-na nói đến đền thánh (Giô-na 2:5, 8). Tại sao Giô-na nghĩ đến đền thánh trong lúc bị rắc rối? (Hãy nghĩ đến sự tiêu biểu của đền thánh. Điều này sẽ giúp bạn trả lời). Những lời của Giô-na gợi ý gì về đền thánh?

TÓM LƯỢC: Bị cá lớn nuốt, Giô-na bắt buộc phải học một cách khó khăn về điều đáng lẽ ông nên biết từ lâu rồi. Ông học được bài học rằng đức tin không đi cùng việc làm là đức tin chết.

CƠ HỘI THỨ HAI

CÂU GỐC: “Hỡi Đức Giê-hô-va, Ngài đã dò xét tôi, và biết tôi. Chúa biết khi tôi ngồi, lúc tôi đứng dậy; từ xa Chúa hiểu biết ý tưởng tôi. Chúa xét nét nẻo đường và sự nằm ngủ tôi, quen biết các đường lối tôi” (Thi thiên 139:1-3).

CHIỀU SA-BÁT

CÓ LẼ MỘT TRONG NHỮNG ĐIỀU QUAN TRỌNG NHẤT MÀ CHÚNG TA HỌC ĐƯỢC TỪ GIÔ-NA 1 VÀ 2 là Đức Chúa Trời làm việc với Giô-na cũng là Đức Chúa Trời làm việc trong đời sống chúng ta. Sự quan tâm và tình yêu thương của Đức Chúa Trời đối với Giô-na thì không khác gì sự quan tâm và tình yêu thương của Ngài đối với chúng ta. Hãy coi điều Đức Chúa Trời đã làm cho Giô-na để đưa ông đến nơi Ngài muốn, Ngài cũng sẽ làm như vậy với chúng ta. Điều chúng ta thấy trong Giô-na là một thí dụ đặc biệt hơn hết trong Kinh Thánh — ân điển lạ lùng của Đức Chúa Trời ban cho tâm hồn nào sẵn sàng tiếp nhận.

Ý SƠ LƯỢC TRONG TUẦN: Tại sao Đức Chúa Trời cho Giô-na cơ hội thứ hai? Chúng ta thấy ân điển của Đức Chúa Trời như thế nào trong phần này của chuyện Giô-na?

“LỜI CHÚA” ĐƯỢC PHÁN LẦN NỮA.

Xin đọc Giô-na 2:10. Trong bản Hê-bơ-rơ, câu này thật sự nói, “Đức Giê-hô-va bèn phán cùng con cá, và nó mưa Giô-na ra trên đất khô.” Câu “Đức Giê-hô-va phán” thường được dùng trong cả quyển Kinh Thánh. Xin đọc Sáng thế Ký 1. Trong sách Giô-na, chúng ta có thấy một câu nói được dùng để bày tỏ quyền năng của Chúa trên các loài thọ tạo.

Chúng ta thấy gì trong Giô-na 3:1 những điều chúng ta đã thấy trong Giô-na 1:1?

Trong Giô-na 3:1, chúng ta thấy hành động của Đức Chúa Trời qua “lời” của Ngài. Xin đọc những câu sau đây để thấy thế nào “lời” của Chúa trong Kinh Thánh: Thi thiên 33:6; 107:19, 20; Ê-sai 55:10, 11. Qua “lời” phán của Ngài, Đức Chúa Trời hoàn thành công việc trên đất.

Câu “lời Đức Chúa Trời” thật khó cho chúng ta hiểu được. Điểm quan trọng cần biết là Đức Chúa Trời vẫn bày tỏ quyền phép Ngài trong thế gian. Thí dụ lớn nhất về quyền lực của Ngài là qua Đức Chúa Giê-su, Ngôi Lời (Giăng 1). Chúng ta được sự an ủi gì khi biết rằng Đức Chúa Trời không bỏ chúng ta một mình trên hành tinh tội lỗi này?

NHỮNG CƠ HỘI THỨ HAI.

Giô-na đã bướng bỉnh nghịch lại Đức Chúa Trời. Nhưng hành động của ông không đủ để làm Đức Chúa Trời bỏ ông! Chúng ta lấy làm ngạc nhiên tại sao Đức Chúa Trời vẫn tiếp tục kêu gọi Giô-na. Đức Chúa Trời của Kinh Thánh là Đức Chúa Trời của cơ hội thứ hai. Ngài không quên Giô-na dù ông bất phục tùng.

Đức Chúa Trời đã ban cơ hội thứ hai cho người nào trong Kinh Thánh? Sáng thế Ký 22:1-10.

“Đời sống của Áp-ra-ham là một gương mẫu về đức tin cho những người tin Chúa sau này. Nhưng đức tin của ông chưa trọn vẹn. Áp-ra-ham đã không tin cậy Đức Chúa Trời vì ông đã giấu việc Sa-ra đã là vợ mình, và sau đó lại lấy A-ga làm vợ. Để ông đạt đến trình độ cao nhất, Đức Chúa Trời lại thử thách ông một lần nữa. . . .”—Phỏng trích Ellen G. White, *Patriarchs and Prophets*, tr. 147.

Còn ai nữa được cơ hội thứ hai? Sáng thế Ký 27, 28.

Trong đời bạn, đã bao nhiêu lần Chúa cho bạn “cơ hội thứ hai”? Có phải sự xưng tội và ăn năn là thí dụ Đức Chúa Trời đã nhiều lần ban cho chúng ta cơ hội thứ hai?

SỰ BAN CHO CỦA ĐỨC CHÚA TRỜI.

Chương trình cứu rỗi là do nơi sự tha thứ. Chúng ta đã làm điều kinh khủng và đáng tội chết. Nhưng Đức Chúa Trời đã cho chúng ta sự sống qua Đức Chúa Giê-su.

Những câu sau đây nói gì về chúng ta? Ê-sai 53:6; 64:6; Giê-rê-mi 17:9; Rô-ma 3:23; 5:12?

Khi suy nghĩ về thế gian và chính mình, chúng ta không thể phủ nhận những câu trên là đúng. Chuyện tích Giô-na là một bài học quan trọng về điều Đức Chúa Trời đã làm cho loài người. Nhờ sự chết của Đức Chúa Giê-su trên Thập tự giá, tất cả chúng ta đều có cơ hội thứ hai trong cuộc đời.

Ê-phê-sô 2:1-10 tóm lược thế nào việc Đức Chúa Trời cho chúng ta cơ hội để được cứu bởi Đức Chúa Giê-su? Những lời nào trong Ê-phê-sô 2:1-10 nói về chúng ta, và những lời nào trong Ê-phê-sô 2:1-10 nói về Đức Chúa Trời?

Bạn thấy mình như thế nào trong Ê-phê-sô 2:1-10? Có sự tương phản nào giữa việc Chúa hướng dẫn bạn bây giờ với đời sống bạn trong quá khứ? Hãy so sánh bạn với Giô-na. Bạn giống Giô-na ra sao?

CƠ HỘI THỨ HAI NỮA.

Sách Giô-na bày tỏ rằng Đức Chúa Trời đã cho Giô-na một cơ hội thứ hai. Nhưng bao nhiêu người trong chúng ta cần nhiều hơn cơ hội thứ hai?

I Giăng 1:8 - 2:1 nói chúng ta cần nhiều hơn là một “cơ hội thứ hai.” Những câu này nói về tín đồ hay là những người không tin? Hãy suy gẫm kỹ lưỡng về I Giăng 1:8, mà động từ Hy Lạp “có” được dùng trong thời hiện tại.

Nếu chúng ta thành thật, thì chúng ta nhìn nhận Đức Chúa Trời thương xót và tha thứ chúng ta quá nhiều hơn hai lần như chúng ta đã thấy trong cuộc đời Giô-na. Khi chúng ta chú ý đến tội lỗi của những người khác, thì chúng ta thấy rõ hơn bao nhiêu lần Chúa đã tha thứ chúng ta.

“Đức Chúa Giê-su biết tình trạng của mỗi linh hồn. Bạn có thể nói, ‘Tôi là người rất tội lỗi.’ Nhưng bạn càng tội lỗi bao nhiêu thì bạn càng cần Đức Chúa Giê-su bấy nhiêu. Đức Chúa Giê-su không bao giờ từ bỏ một người ăn năn. Chúa truyền mỗi linh hồn run sợ hãy can đảm lên. Ngài tha thứ cho mọi người đến cùng Ngài để được tha thứ và chữa lành.”—Phỏng trích Ellen G. White, *The Desire of Ages*, tr. 568.

Xin đọc lại I Giăng 1:8 - 2:1. Cũng đọc thêm I Giăng 2:3-6. Xin giải nghĩa sự liên hệ giữa tội lỗi và sự cần phục tùng luật pháp trong đời sống chúng ta .

THỨ MỘT LẦN NỮA.**Đức Chúa Trời phán gì cùng Giô-na trong Giô-na 3:2?**

Lệnh Chúa truyền ở đây cũng giống như lệnh truyền lần thứ nhất cho Giô-na. Đức Chúa Trời vẫn còn muốn Giô-na rao giảng cho dân thành Ni-ni-ve. Ngài không nản lòng trước sự bướng bỉnh của Giô-na.

Lần này Giô-na trả lời thế nào? Giô-na 3:3, 4.

Lần này không có sự miêu tả về cuộc hành trình lâu dài để đến Ni-ni-ve. Lý do cần miêu tả cuộc hành trình của Giô-na lần thứ nhất là để chứng minh sự bội nghịch của ông cùng Đức Chúa Trời. Nhưng bây giờ Giô-na vâng lời, nên cuộc hành trình đến Ni-ni-ve không còn là vấn đề nữa. Bây giờ Ni-ni-ve trở nên quan trọng hơn.

Giô-na 3:3 miêu tả Ni-ni-ve thế nào?

Những lời này có nghĩa là “đi mất ba ngày đường.” Theo cách tính thời xưa, ba ngày có nghĩa là một ngày để đến thành phố, một ngày để lo công việc, và một ngày để trở về.

Đức Chúa Trời truyền Giô-na, một tiên tri Hê-bơ-rơ, đến kinh đô A-si-ri để rao truyền sứ điệp phán xét. Dân Y-sơ-ra-ên cầu xin Đức Chúa Trời hủy diệt dân hiếu chiến A-si-ri. Thay vào đó, Đức Chúa Trời ban cho họ sự thương xót. Điều này dạy chúng ta bài học gì? (Cũng xin đọc Ma-thi-ơ 5:44; Lu-ca 6:27).

NGHIÊN CỨU BỔ TÚC: Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, quyển 6, “Our Duty to the World,” tr. 273-280; *Testimonies for the Church*, quyển 8, tr. 9-12, “The Commission,” tr. 14-18.

Nghĩa thật của Giô-na 1:2 là, “một thành lớn của Đức Chúa Trời.” Ni-ni-ve là một thành “lớn” của Đức Chúa Trời khi chúng ta nghĩ đến những việc Đức Chúa Trời phải trải qua để đem Giô-na tới đó! Đức Chúa Trời vẫn muốn cứu những thành phố lớn: “Các vị truyền đạo thấy những điều ở trong những thành phố lớn khiến họ làm việc không ngừng để kêu gọi tất cả những người sống trong thời kỳ cuối cùng trước ngày tận thế. Người ta bắt buộc phải quyết định. Như vậy họ cần có cơ hội để nghe và hiểu biết Kinh Thánh. Nhờ đó, họ sẽ có thể quyết định đúng. Bây giờ Chúa kêu gọi chúng ta cảnh cáo các đô thị trong khi còn sự thương xót của Ngài và trong khi hàng triệu người đang chờ đợi nghe lẽ thật của Kinh Thánh.”—Phỏng trích *Evangelism*, tr. 25, 26.

ĐỀ TÀI THẢO LUẬN:

1. Những câu sau đây có câu “lời của Đức Giê-hô-va”: Sáng thế Ký 15:1; Dân số Ký 36:5; Thi thiên 33:4; Ê-sai 1:10; và Ê-sai 2:3. Trong những câu ấy bạn có thể thay thế tên “Đức Giê-hô-va” với tên *Đức Chúa Giê-su*. Điều này dạy chúng ta lẽ thật nào quan trọng?
2. Kinh Thánh dạy chúng ta rằng Đức Chúa Trời có thể cho chúng ta nhiều cơ hội. Nhưng chúng ta phải nhớ rằng Đức Chúa Trời không thể bị coi thường. Đến mức nào con người vượt quá giới hạn của sự tha thứ?

TÓM LƯỢC: Đức Chúa Trời đã cho Giô-na cơ hội thứ hai rất cần thiết cho ông. Tất cả chúng ta đều cần cơ hội thứ hai.

GIÔ-NA, GIẢNG SỬ PHI THƯỜNG

CÂU GỐC: “Thì lời nói của ta cũng vậy, đã ra từ miệng ta, thì chẳng trở về lúống nhưng, mà chắc sẽ làm trọn điều ta muốn, thuận lợi công việc ta đã sai khiến nó” (Ê-sai 55:11).

CHIỀU SA-BÁT

VỚI LÒNG CAN ĐẢM, GIÔ-NA RAO GIẢNG SỬ ĐIỆP ĐỨC CHÚA TRỜI TRUYỀN CHO ÔNG. Điều xảy ra tại thành Ni-ni-ve thật đáng ngạc nhiên. Chúng ta thấy sự ăn năn từ những người mà chúng ta không nghĩ là họ sẽ ăn năn. Sự ăn năn của họ là điều ngạc nhiên lớn nhất trong sách Giô-na.

Ý SƠ LƯỢC TRONG TUẦN: Phần chính trong sứ điệp của Giô-na là gì? Sứ điệp của Giô-na *không* nói lên điều gì? Dân chúng được thời gian bao lâu trước khi có sự phán xét? Dân chúng trả lời thế nào? Vua trả lời làm sao? Bằng cách nào hành động của họ bày tỏ sự liên hệ giữa đức tin và việc làm? Là hội thánh, chúng ta học được bài học gì về đức tin, sự ăn năn, và vâng lời của dân thành Ni-ni-ve?

RAO GIẢNG TẠI NI-NI-VE.

Giô-na cảnh cáo dân thành Ni-ni-ve về điều gì? Giô-na 3:4

Trong Kinh Thánh, đề tài về sự phán xét cũng nhiều như đề tài về sự cứu chuộc. Điều này hợp lý, vì sự phán xét và sự cứu chuộc liên hệ chặt chẽ với nhau. Đối với kẻ ác, thì sự phán xét dẫn đến cái chết và hủy diệt. Đối với những người công bình, thì sự phán xét hứa cho họ sự tha thứ, công bằng và sự cứu rỗi. Cuối cùng, cả người công bình và kẻ gian ác đều phải qua sự phán xét.

Sự phán xét được Kinh Thánh nói đến nhiều cách. Những câu sau đây nói gì về sự phán xét? Sáng thế Ký 15:14; Thi thiên 1:5; 19:9, 10; Truyền đạo 3:17; 12:14; Đa-ni-ên 7:22; Lu-ca 21:36; Giảng 12:47; Công vụ các Sứ đồ 17:31; I Giảng 4:17; Khải huyền 20:12.

Giảng 12:47 nói sứ điệp quan trọng về sự phán xét của Đức Chúa Trời là vì Ngài muốn cứu họ.

Chúng ta không có những lời chính xác Giô-na nói với dân Ni-ni-ve. Nhưng tại sao có vẻ như Giô-na nói, “Các người phải vâng lời, nếu không các người sẽ bị hủy diệt.” Tư tưởng này liên quan thế nào với ý của Đức Chúa Trời là muốn chúng ta phụng sự Ngài vì tình thương chứ không phải vì sợ hãi?

BỐN MƯƠI NGÀY.

Đức Chúa Trời cho dân bao nhiêu ngày trước khi thành Ni-ni-ve bị hủy diệt? Giô-na 3:4. Những thí dụ nào khác cũng cho cùng con số ấy? Sáng thế Ký 7:17; Xuất Ê-díp-tô Ký 24:18; Dân số Ký 14:33, 34; Ma-thi-ơ 4:2; Công vụ các Sứ đồ 1:1-3.

Khi Giô-na rao truyền lời cảnh cáo cho Ni-ni-ve, thì kết quả bất ngờ là gì? Giô-na 3:5.

Dân Ni-ni-ve chấp nhận họ đáng chịu sự phán xét của Đức Chúa Trời. Điều này nhắc chúng ta nhớ lẽ thật trong Kinh Thánh rằng mỗi người, dù tin hay không tin, dù tín đồ hay người ngoại, đều có lương tâm để có thể được cảm động bởi quyền phép Đức Chúa Trời.

Dân Ni-ni-ve “tin Đức Chúa Trời.” Chữ “tin” đến từ chữ Hê-bơ-rơ trong Sáng thế Ký 15:6 miêu tả đức tin của Áp-ra-ham. Bạn có nghĩ rằng đức tin của dân Ni-ni-ve cũng giống như điều chúng ta hiểu về đức tin chăng? (Xin đọc Hê-bơ-rơ 11:6). Cho biết lý do về câu trả lời của bạn.

KINH NGHIỆM VỀ SỰ HOÁN CẢI.

Xin đọc Giô-na 3:5-8. Dân thành Ni-ni-ve bày tỏ lòng ăn năn bằng kiêng ăn và mặc bao gai. Họ hạ mình đầu phục Đức Chúa Trời. Hãy nghĩ đến tất cả những công việc cần thiết để đem một linh hồn đến sự ăn năn thật. Rồi hãy tưởng tượng dân cả một thành phố ăn năn!

Ai nữa đã nghe về sự phán xét? Giô-na 3:6.

Vua đáp lại thế nào về sứ điệp của Giô-na? Giô-na 3:6-9.

Vị lãnh đạo vô tín này không cố gắng che giấu tội mình. Ông không nghĩ rằng mình có trách nhiệm về những hành động luân lý của dân sự. Thay vào đó, ông làm gương cho dân chúng bằng cách thú nhận ông cũng cần ăn năn. Ông không nghi ngờ rằng Đức Chúa Trời làm đúng khi Ngài giận dân thành Ni-ni-ve. Vì vậy ông ăn năn trước mặt Vua muôn vua (Đức Chúa Giê-su).

Tại sao việc đã xảy đến cho vua cũng cần xảy đến cho chúng ta mỗi ngày? Lu-ca 18:13, 14; I Cô-rinh-tô 15:31; Cô-lô-se 2:6.

VUA KÊU GỌI DÂN NI-NI-VE ĂN NĂN.

Vua tuyên bố điều gì? Giô-na 3:7-9.

Lời tuyên bố này chứng tỏ rằng dân Ni-ni-ve coi lời nói của Giô-na rất nghiêm trọng.

Vua khuyến khích dân chúng làm gì nữa? Giô-na 3:8.

Mặc bao gai bày tỏ nỗi đau khổ về tội lỗi. Bao gai sẵn sù nhắc người mặc nhớ rằng tội lỗi họ thật kinh khủng trước mặt Đức Chúa Trời thánh khiết. Tro chỉ về lửa sẽ tiêu hủy tội lỗi và hậu quả cuối cùng của tội lỗi.

Vua có những hành động nào nữa để khuyến khích dân Ni-ni-ve? Giô-na 3:8.

Xin để ý vua nói về một tội đặc biệt của Ni-ni-ve – đó là tội hung dữ. Người A-si-ri nổi tiếng rất hung dữ. Bằng chứng về sự hung dữ là có những hình ảnh khắc trên đá mà các nhà khảo cổ đã tìm được. Những bảng khắc này diễn tả sự hung dữ của dân A-si-ri trong chiến tranh. Chính vua là người mau chóng thú nhận bản tính hung dữ của dân Ni-ni-ve.

Dân chúng tin Đức Chúa Trời (đức tin). Họ mặc bao gai và kiêng ăn (ăn năn). Nhưng đức tin và sự ăn năn ấy có ý nghĩa gì nếu họ không thay đổi tính tình?

HÌNH ẢNH CỦA SỰ ĂN NĂN THẬT.

Vua nói lý do nào quan trọng chỉ về sự kiêng ăn, cầu nguyện và mặc bao gai? Giô-na 3:9.

Vua hiểu rằng sự tha thứ tùy thuộc vào lòng nhân từ của Đức Chúa Trời. Vua biết rằng mình hoàn toàn lệ thuộc nơi lòng thương xót của Đức Chúa Trời là Đấng có quyền phép hơn vua.

Dân chúng hành động thế nào khiến Đức Chúa Trời “ăn năn”? (Tiếng Hê-bơ-rơ ở đây dịch chữ “ăn năn” có nghĩa là “động lòng thương xót”) Giô-na 1:10. Cũng xin đọc Gia-cơ 2:2-26. Điều này dạy gì về sự liên quan giữa đức tin và việc làm?

Về sau này ai nhớ đến sự ăn năn của dân Ni-ni-ve? Ma-thi-ơ 12:39-41.

Dân của Giô-na là người Y-sơ-ra-ên, có một giao ước tương giao với Đức Chúa Trời. Nhưng họ không ăn năn giống như dân Ni-ni-ve. Vì thế họ phải bị hình phạt. Điều này nhắc chúng ta nhớ rằng Đức Chúa Trời đối xử với mọi người cũng như nhau.

Đức Chúa Trời bị nhiều rắc rối với Giô-na hơn là với dân Ni-ni-ve! Thật tuyệt vời là dân Ni-ni-ve đã bỏ con đường tội lỗi của mình. Tin đồ Cơ Đốc Phục Lâm học được bài học đặc biệt nào từ tính hạnh của Giô-na và dân thành Ni-ni-ve?

NGHIÊN CỨU BỔ TÚC: Ellen G. White, *Christ's Object Lessons*, "The Measure of Forgiveness," tr. 243-251; "Who Is My Neighbor," tr. 376-389.

"Vua Ni-ni-ve được tha tội chứng tỏ sự tha thứ của Đức Chúa Trời. Đức Chúa Giê-su cũng tiêu biểu cho vị vua nhân từ, đã tha nợ cho người đầy tớ (Ma-thi-ơ 18:21-35). Loài người ở dưới sự rửa sả bởi luật pháp bị xâm phạm. Họ không thể tự cứu được. Vì vậy Đức Chúa Giê-su đã đến thế gian. Ngài che phủ thần tính của Ngài bằng cách lấy hình thể loài người. Và Ngài phó sự sống mình cho kẻ có tội. Ngài ban cho mọi linh hồn sự tha tội bởi huyết Ngài. 'Tình yêu thương của Ngài không thay đổi và Ngài luôn luôn sẵn sàng để cứu chuộc' Thi thiên 130:7"—Phỏng trích Ellen G. White, *Christ's Object Lessons*, tr. 244.

ĐỀ TÀI THẢO LUẬN:

1. Có người nói, "Chúng ta có thể nói khi được tha thứ là ta không còn phạm tội đó nữa." Bạn có đồng ý hay không? Xin cho biết lý do câu trả lời của bạn.
2. Giô-na 3:10 nói rằng Đức Chúa Trời quyết định không thi hành điều Ngài dự định làm. Sự quyết định như vậy có ảnh hưởng thế nào cho cá nhân và cho hội thánh? Câu sau đây giúp chúng ta hiểu thế nào về câu hỏi đó? "Chúng ta nên nhớ rằng những lời hứa và những lời cảnh cáo của Đức Chúa Trời tùy thuộc vào từng điều kiện."—Phỏng trích Ellen G. White, *Evangelism*, tr. 695.

TÓM LƯỢC: Dân thành Ni-ni-ve là kết quả của sự ăn năn thật. Đó là một bài học cho chúng ta là những người dễ dàng xét đoán tình trạng thiêng liêng của người khác.

HẦU CHUYỆN VỚI ĐỨC CHÚA TRỜI

CÂU GỐC: "Chúa Giê-hô-va phán rằng: Thật vậy, ta không vui đâu về sự chết của kẻ phải chết, vậy các người hãy xây lại, mà được sống!" (Ê-xê-chi-ên 18:32).

CHIỀU SA-BÁT

TẤT CẢ DÂN THÀNH NI-NI-VE CHẤP NHẬN SỨ ĐIỆP CỦA GIÔ-NA và ăn năn trở lại cùng Chúa. Chúng ta tin rằng Giô-na rất vui mừng và cảm tạ quyền phép của Đức Chúa Trời đã thay đổi lòng kẻ gian ác. Nhưng sách Giô-na còn có những điều ngạc nhiên hơn.

Trong cả sách Giô-na, Đức Chúa Trời gặp rất nhiều rắc rối với Giô-na hơn là với dân thành Ni-ni-ve, là những người sớm ăn năn khi nghe sứ điệp của Chúa. Nhưng Giô-na chỉ vâng lời Chúa sau khi Ngài thử nghiệm ông qua những cách nặng nề.

Ý SƠ LƯỢC TRONG TUẦN: Giô-na có thái độ nào về sự ăn năn của dân Ni-ni-ve? Có điều gì khiến ông có thái độ đáng ghét hơn nữa? Ông đã bắt chước ai về thái độ đó? Câu chuyện này nói gì về ân điển của Đức Chúa Trời, cũng như sự hiểu biết hữu hạn của chúng ta đối với ân điển Ngài?

CÂU TRẢ LỜI BẤT NGỜ.

Một trong những câu không ngờ nhất trong Kinh Thánh là ở Giô-na 4:1. Giô-na giận dữ vì Đức Chúa Trời tỏ lòng nhân từ đối với những người ăn năn. Thật khó mà tưởng tượng có tội nào xấu hơn sự giận dữ như thế.

Thái độ của Giô-na đã tệ như thế nào rồi thêm việc gì vừa xảy đến cho ông khiến thái độ ông trở nên tệ hơn nữa? Giô-na 1:17-2:10.

Một trong những bài học mà chúng ta học được từ thái độ của Giô-na là việc Đức Chúa Trời đã luôn ban ân điển của Ngài. Chúa biết lòng Giô-na. Nhưng Ngài cũng cứ chọn ông và vẫn sẵn lòng làm việc với ông. Trong cả Kinh Thánh, chúng ta thấy Đức Chúa Trời sẵn lòng làm việc cả với những người có thái độ xấu.

Hãy liệt kê những tính xấu trong các câu sau đây. Những câu này nói gì về sự Đức Chúa Trời sẵn lòng làm việc với chúng ta và dùng chúng ta, ngay cả khi chúng ta có lỗi? Sáng thế Ký 9:20, 21; 16:1-5; Dân số Ký 20:1-12; II Sa-mu-ên 11:1-4; Ma-thi-ơ 11:1-6; Công vụ các Sứ đồ 15:35-41; Ga-la-ti 2:11-14.

TỘI CỦA GIÔ-NA.

Lần đầu tiên Giô-na cầu nguyện là khi ông ở trong bụng cá vì ông cần cầu xin Đức Chúa Trời cứu ông khỏi sự hủy diệt. Lần sau ông cầu nguyện vì ông giận dữ Đức Chúa Trời cứu những người khác khỏi sự hủy diệt. Giô-na muốn Đức Chúa Trời cứu mình. Nhưng ông không muốn Đức Chúa Trời cứu người khác.

Xin viết những lời trong Giô-na 4:2 mà Giô-na dùng để miêu tả Đức Chúa Trời. Bạn nghĩ mỗi lời này có ý nghĩa gì? (Xin đọc Xuất Ê-díp-tô Ký 34:6, 7; Dân số Ký 14:18; Giô-ên 2:13; Thi thiên 86:15). Ai là người nhận lãnh nhiều nhất sự nhân từ của Đức Chúa Trời, Giô-na hay dân Ni-ni-ve? Xin giải nghĩa câu trả lời của bạn.

Ân điển và sự nhịn nhục của Đức Chúa Trời làm căn bản cho Cơ Đốc nhân. Bởi vì chúng ta yêu mến Đức Chúa Trời, chúng ta phải biết ân điển và sự nhịn nhục của Chúa có thể làm gì cho chúng ta.

Bạn có thể nói gì cho người khác biết về ân điển và sự nhịn nhục của Đức Chúa Trời đã giúp đỡ bạn thế nào?

SỰ MẦU NHIỆM CỦA ÂN ĐIỂN ĐỨC CHÚA TRỜI.

Giô-na là một thí dụ về sự hiểu biết hữu hạn của chúng ta đối với ân điển của Đức Chúa Trời. Thí dụ vĩ đại nhất về ân điển là Thập tự giá. Chúng ta không thể hiểu hoàn toàn về tình thương của Đức Chúa Trời, Đấng đã ban Con Ngài chịu chết cho tội nhân là loài người, những kẻ rất nhỏ bé trong các tạo vật của Ngài. Đó là lý do tại sao chúng ta phải (1) có kinh nghiệm về sự yêu thương của Đức Chúa Trời đối với chúng ta và (2) lấy đức tin chấp nhận tình thương của Ngài.

Ellen G. White viết, “Chúng ta nên dành thì giờ suy gẫm sâu xa về Con Đức Chúa Trời trong hình thể loài người, việc Ngài hy sinh trên Thập tự giá, và gặp những sự chống đối mạnh mẽ về công việc của Ngài cho loài người sa ngã. . . . Tình yêu thương của Đức Chúa Giê-su vượt quá sự hiểu biết của chúng ta. Chương trình cứu chuộc vẫn còn là sự mầu nhiệm, là kiến thức và bài hát trong cõi đời đời. Nay, chúng ta có thể nói, ai có thể biết được Đức Chúa Trời? Chúng ta có thể, giống như Ê-li, lấy áo bao phủ mình, và nghe tiếng nói êm dịu, nhỏ nhẹ của Đức Chúa Trời.”—Phỏng trích *The Bible Echo*, 30 tháng 4, 1894.

Xin đọc I Cô-rinh-tô 2:7; 3:19; Ê-phê-sô 3:7-11; Cô-lô-se 2:1, 2; Phi-líp 4:7; I Giăng 4:10. Làm thế nào bạn dành thì giờ để suy gẫm sâu xa hơn về sự mầu nhiệm của ân điển Đức Chúa Trời?

ĐỨC CHÚA TRỜI QUÁ NHÂN TỪ Ứ?

Giô-na không hiểu ân điển của Đức Chúa Trời. Ông không muốn dân Ni-ni-ve nhận lãnh điều họ không xứng đáng. Nhưng nhận lãnh ân điển là nhận lãnh điều chúng ta mặc dù không xứng đáng được hưởng.

Một trong những thí dụ về ân điển Đức Chúa Trời dành cho Y-sơ-ra-ên là sau khi họ thờ con bò vàng (Xuất Ê-díp-tô Ký 34:6).

Xin đọc Xuất Ê-díp-tô Ký 32. Tội của dân Y-sơ-ra-ên tệ hơn tội của dân Ni-ni-ve thế nào? Hãy nói lên sự tương phản về thái độ của Môi-se và thái độ của Giô-na. Điều gì đã tạo nên sự khác biệt như vậy?

Giô-na chỉ trích ân điển của Đức Chúa Trời. Ông tin rằng những kẻ ác phải bị trừng phạt.

Có ai khác cũng bày tỏ cùng một tinh thần như Giô-na? Xa-cha-ri 3:1-7; Khải huyền 12:10. Điều này giúp chúng ta hiểu Giô-na có thái độ xấu xa như thế nào?

Giô-na nghĩ rằng mình có thể cai trị thế giới hay hơn Đức Chúa Trời! Lý do Giô-na chạy trốn, không vâng mạng lệnh Đức Chúa Trời là vì bản tính của ông hơn là vì ghét những tội nhân ở Ni-ni-ve. Nhưng những người gian ác ở Ni-ni-ve cũng không khác gì Giô-na. Cả hai đáng bị phạt. Nhưng Đức Chúa Trời quyết định bày tỏ lòng thương xót cho cả hai bên.

Người anh vô tín ngưỡng của Giang bị giết. Kẻ sát nhân bị bỏ tù, nhưng về sau trở nên Cơ Đốc nhân. Nhưng Giang phải tranh đấu với ý nghĩ là kẻ giết anh mình được sự cứu rỗi. Bạn sẽ trả lời câu hỏi của Giang thế nào về sự công bằng của Đức Chúa Trời trong trường hợp này?

SỰ NHÃN NHỊN CỦA CHÚA ĐỐI VỚI GIÔ-NA.

Đức Chúa Trời nài nỉ với Giô-na thế nào khi ông đòi chết? Giô-na 4:4. Điều Chúa nói trong Giô-na 4:4 giống thế nào khi nói với Ca-in trong Sáng thế Ký 4:6? Và khác thế nào?

Đức Chúa Trời thách thức Giô-na suy nghĩ về thái độ của mình. Ngài êm dịu đề nghị với Giô-na rằng có thể ông không hiểu đúng tình trạng này.

Còn ai nữa trong Kinh Thánh gặp những nan đề khi họ cố gắng hiểu đường lối của Đức Chúa Trời? Có sự quan trọng nào trong những lời than phiền của họ? Những sự than phiền này khác với sự than phiền của Giô-na thế nào? Gióp 7:17-21; Giê-rê-mi 15:15-18.

So sánh sự tương phản xảy ra trong Lu-ca 9:51-56 với sự xảy ra cho Giô-na trong Giô-na 4.

Không có nước nào chống cự kịch liệt với Đức Chúa Trời như Y-sơ-ra-ên đã làm. Sách Thi thiên miêu tả những sự đấu tranh này. Dân Y-sơ-ra-ên hát nhiều bài Thi thiên trong các buổi thờ phượng. Đức Chúa Trời không chế nhạo những tín đồ bị tổn thương. Ngài luôn luôn tôn trọng mọi thái độ, kể cả thái độ của Giô-na. Đức Chúa Trời biết giá trị của sự thành thật trong mỗi tương giao của chúng ta đối với Ngài. Chúng ta không cần phải tránh những đề tài kém vui thích hay chúng ta cảm nghĩ thế nào khi cầu nguyện cùng Ngài.

NGHIÊN CỨU BỔ TÚC: Bà Ellen G. White nói rất đúng về sự công bình và nhân từ của Đức Chúa Trời trong lịch sử Y-sơ-ra-ên. Bà có viết về công việc của Giê-rê-mi như sau, “Đức Chúa Trời không muốn hủy diệt đã được giải bày rõ ràng. Chúa hoãn lại sự phán xét để Ngài có thể khuyên nhủ với những kẻ có tội mà không ăn năn. . . . Bằng mọi cách, Chúa cố dạy họ con đường đưa đến sự sống đời đời. Đức Chúa Trời đã giải phóng dân Y-sơ-ra-ên khỏi ách nô lệ để họ phục vụ Ngài, là Đức Chúa Trời duy nhất chân thật và hằng sống. Dân Y-sơ-ra-ên đã mê đắm trong sự thờ hình tượng và không nghe những lời cảnh cáo của Ngài. Nhưng bây giờ Đức Chúa Trời truyền dạy là Ngài sẵn lòng hoãn lại hình phạt và ban cho họ một cơ hội nữa để ăn năn.”—Phỏng trích *Prophets and Kings*, tr. 413.

ĐỀ TÀI THẢO LUẬN:

1. Hãy nghiên cứu Ma-thi-ơ 18:21-35. Bạn hiểu câu chuyện này như thế nào căn cứ trên việc đã xảy đến cho Giô-na?
2. Xin đọc Thi thiên 10. Chúng ta giải nghĩa Thi thiên này ra sao khi nghĩ đến nan đề của Giô-na?
3. Một tác giả người Pháp mà cũng là Cơ Đốc nhân, Blaise Pascal có biết, “Con tim có những lý do mà lý trí không thể biết được.” Bạn nghĩ ông ta muốn nói gì? Bạn đồng ý hay không đồng ý? Điều Pascal viết phù hợp với đức tin Cơ-đốc thế nào?

TÓM LƯỢC: Giô-na xưng là phục vụ Đức Chúa Trời nhưng ông cần học nhiều về lòng thương xót của Ngài. Đức Chúa Trời nhằn nhin và nhân từ với chúng ta ngay cả khi chúng ta có thái độ xấu xa.

GIÓ, CON SÂU, VÀ CÂY DƯA

CÂU GỐC: “Đức Giê-hô-va là thiện và ngay thẳng, bởi cố ấy Ngài sẽ chỉ dạy con đường cho kẻ có tội. Ngài sẽ dẫn kẻ cách chánh trực, chỉ dạy con đường Ngài cho người nhu mì” (Thi thiên 25:8, 9).

CHIỀU SA-BÁT

GIÔ-NA, NHÀ TIÊN TRI BẤT ĐẮC DĨ, ĐÃ TỎ SỰ BẤT MÃN VỚI LÒNG NHÂN TỪ CỦA ĐỨC CHÚA TRỜI đối với dân thành Ni-ni-ve. Giô-na buồn rầu vì dân chúng ăn năn. Sau đó, Đức Chúa Trời yêu cầu Giô-na nghĩ lại về thái độ bướng bỉnh của mình khi ông ngồi dưới cái chòi mà ông đã làm để có bóng mát. Chúng ta thấy Giô-na 4 là một thí dụ về ân điển của Đức Chúa Trời đối với con cái Ngài khi họ làm điều lỗi lầm.

Khi bạn học bài trong tuần này, xin nhớ rằng Giô-na là ai. Hãy nhớ đến những đặc ân mà ông được hưởng như một nhà tiên tri và những điều Đức Chúa Trời đã làm cho ông. Tuy vậy, ông vẫn còn thái độ xấu! Điều này khiến ta còn hy vọng.

Ý SƠ LƯỢC TRONG TUẦN: Cái chòi mà Giô-na đã làm tiêu biểu cho việc gì? Có sự châm biếm nào về cái chòi này? Tại sao Đức Chúa Trời dự trù một cái cây cho Giô-na, rồi Ngài lại cất cây đó đi? Ở đây chúng ta thấy thế nào về một thí dụ tiêu biểu ân điển của Đức Chúa Trời? Cũng như Giô-na, bằng cách nào chúng ta có thể bị nguy hiểm khi dùng sai ân điển của Đức Chúa Trời?

CÁI CHÒI CỦA GIÔ-NA

Trong Giô-na 4:5, Giô-na đi ra ngoài thành Ni-ni-ve và làm một cái “chòi.” Xin đọc Lê-vi Ký 23:39, 44 và Nê-hê-mi 8:14-16. Sự điệp quan trọng nào trong sách Giô-na căn cứ trên ý nghĩa của chữ cái lều trong hai câu trên đây?

Những cái lều nhắc cho dân Y-sơ-ra-ên nhớ đến sự giải cứu lạ lùng của họ ra khỏi Ê-díp-tô. Những cái lều nhắc cho họ nhớ sự chăm gìn của Đức Chúa Trời sau khi giải cứu. Nhưng đối với Giô-na, sự tự do dường như đúng cho dân Hê-bơ-rơ, nhưng không đúng cho dân Ni-ni-ve. Giô-na chỉ quan tâm đến sự thoải mái cho cá nhân mình, không cần quan tâm đến sự thoải mái cho người khác.

Giô-na đang chờ đợi gì? Giô-na 4:5. Ông có còn hy vọng thành phố đó bị hủy diệt chăng? Điều này nói gì về bản tính của ông? Cũng như nói gì về bản tính của Đức Chúa Trời là Đấng luôn luôn kiên nhẫn với Giô-na?

ĐỨC CHÚA TRỜI SẮM SẴN.

Động từ nào được dùng ở đầu câu Giô-na 4:6 mà chúng ta đã thấy trước đó?

Chữ này được dùng trong cả hai câu (Giô-na 1:17; 4:6-8) vì Đức Chúa Trời là Đấng sắm sẵn. Điều này chứng tỏ quyền phép thống trị của Đức Chúa Trời trên thiên nhiên để thi hành mục đích của Ngài.

Thật rõ ràng Đức Chúa Trời vẫn không bỏ Giô-na mặc dù ông quá buồn phiền về ân điển của Chúa đối với dân Ni-ni-ve, ông chỉ muốn chết cho rồi. Cũng như với con “cá lớn,” tác giả không nói tên của cái cây. Tác giả cũng không giải nghĩa bằng cách nào mà cây đó lớn lên rất mau. Tác giả chỉ chấp nhận rằng Đức Chúa Trời có thể làm được những việc ấy.

Xin tóm lược việc xảy ra trong Giô-na 4:6-8.

Ở đây, chính Giô-na hình như bị trừng phạt chứ không phải thành Ni-ni-ve. Ông được nếm điều mà ông muốn thành Ni-ni-ve phải chịu. Vì ân điển mà Đức Chúa Trời đã sắm sẵn cái cây. Dây dưa này làm cho Giô-na rất vui. Nhưng Đức Chúa Trời lại cắt cây đó đi khiến Giô-na rất khổ sở.

Giô-na phải chịu khổ vì một trong những vấn đề rất thông thường mà chúng ta ai cũng có – đó là lòng ích kỷ. Ích kỷ là một trong những tội nguy hiểm nhất. Những câu sau đây giúp chúng ta thắng sự ích kỷ thế nào? Lu-ca 9:23; Rô-ma 6:4-7; I Cô-rinh-tô 9:19; Phi-líp 2:1-7.

GIÔ-NA LẠI GIẬN DỮ NỮA

Giô-na lại muốn chết. Điều này bày tỏ ông có nan đề tâm linh. Những lời nói cuối cùng của ông trong chuyện này là Giô-na 4:8, 9. Đức Chúa Trời lại hỏi ông một câu.

Đức Chúa Trời hỏi thế nào khiến Giô-na phải nhìn nhận thái độ của ông là sai lầm? Giô-na 4:9. Xin cũng đọc Giô-na 4:4.

Giô-na giận dữ vì Đức Chúa Trời *không* hủy diệt Ni-ni-ve. Ông giận dữ vì Đức Chúa Trời *đã* hủy diệt cái cây. Có lẽ Đức Chúa Trời muốn cho Giô-na thấy sự khác biệt giữa một thành phố và một cái cây.

Giô-na trả lời thế nào về câu hỏi của Đức Chúa Trời? Giô-na 4:9.

Giô-na thấy nhiều phép lạ. Chính ông được cứu bởi một phép lạ khác thường hơn hết trong lịch sử Kinh Thánh. Nhưng Đức Chúa Trời vẫn còn làm việc với ông! Chúng ta thấy trong Giô-na là một thí dụ nhỏ về điều Đức Chúa Trời đã làm cho dân sự Ngài trong lịch sử. Đức Chúa Trời cho họ nhiều ân điển hơn, nhiều sự thương xót hơn, và nhiều sự nhẫn nại hơn dù họ không xứng đáng.

Sự giận dữ của Giô-na dường như ngu xuẩn. Nhưng nhiều người trong chúng ta cũng trách Đức Chúa Trời như thế khi có những việc xảy ra không theo ý mình. Làm thế nào những câu này giúp chúng ta hiểu được nan đề đó? Ê-sai 55:8, 9; Lu-ca 11:9-13; Rô-ma 8:31, 32; I Cô-rinh-tô 13:11, 12.

ĐOÁI TIẾC GÌ?

Xin đọc Giô-na 4:10. Đức Chúa Trời dùng động từ “đoái tiếc” khi Ngài đề cập đến sự doái tiếc của Giô-na đối với cái cây. Nhưng Đức Chúa Trời cũng dùng chữ này trong câu 10 và 11 để tả thái độ của Ngài đối với thành Ni-ni-ve. Giô-na doái tiếc một cây, nhưng Đức Chúa Trời doái tiếc dân thành Ni-ni-ve. Điều này nói lên sự khác biệt rất lớn giữa Đức Chúa Trời, là Đấng thánh thiện, và con người là loài thấp kém.

Xin chú ý động từ “chết” trong Giô-na 4:10. Động từ “chết” được dùng trước đây trong câu chuyện này như thế nào? Giô-na 1:6, 14; 3:9.

Đức Chúa Giê-su cũng dùng chữ này bằng tiếng Hy Lạp trong Giăng 3:16. Cách hành văn cẩn thận của tác giả nói lên sự tương phản giữa điều lo lắng của Giô-na về một cái cây quá nhỏ bé khi so sánh với việc sẽ xảy ra nếu Đức Chúa Trời quyết định hủy diệt thành Ni-ni-ve. Vấn đề mà các thủy thủ, dân thành Ni-ni-ve, và chính Giô-na phải đối diện cũng là vấn đề mà mọi người phải đối diện – sự sống đời đời hay sự chết vĩnh viễn (Giăng 3:15, 16).

Mỗi người đều phải đối diện hoặc sự sống đời đời hay sự chết vĩnh viễn (Giăng 5:29). Vậy chúng ta có thể tránh thế nào để khỏi giống như trường hợp của Giô-na.

VẤN ĐỀ ÂN ĐIỂN.

Xin đọc lại Giô-na 4:10. Lời Đức Chúa Trời phán cùng Giô-na để dạy ông biết rằng cây đó được tạo nên cho ông bởi quyền phép của Đức Chúa Trời. Ân điển là điều chúng ta không thể mua được, làm được hay tạo nên mà hoàn toàn là sự ban cho của Đức Chúa Trời. Xin đọc Gióp 4:17-21; Ê-phê-sô 2:5-10; Rô-ma 3:28; 4:13-16.

Chúng ta thường nhận những sự ban cho của Đức Chúa Trời mà không cảm ơn Ngài! Chúng ta quên rằng ân điển của Ngài là một món quà và Ngài đã phải trả một giá rất cao. Mỗi phút trong đời sống, chúng ta đã nhận lãnh ân điển Ngài bằng nhiều cách mà chúng ta không biết. Cũng một lẽ ấy, chúng ta giống như Giô-na, không biết rằng ân điển của Đức Chúa Trời quan trọng biết bao cho đời sống mình.

Xin so sánh II Ti-mô-thê 1:9, 10 với việc Đức Chúa Trời đã hành động với Giô-na. Xin liệt kê điều Đức Chúa Trời đã làm cho chúng ta qua ân điển Ngài. Tại sao sứ đồ Phao-lô nói rằng những điều này không do việc làm của chúng ta?

NGHIÊN CỨU BỔ TÚC: Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, quyển 8, tr. 329-335; *Christ's Object Lessons*, tr. 390-404.

“Con của Đức Chúa Trời đã hy sinh sự sống, tình thương và chịu đau khổ để cứu chúng ta. Vậy có thể nào, chúng ta là những người không xứng đáng đối với tình yêu thương quá lớn, mà không dâng lòng mình cho Ngài sao? Mỗi phút trong cuộc đời, chúng ta được dự phần vào những phước hạnh của ân điển Ngài. Vì lẽ đó, chúng ta không hoàn toàn hiểu hết được Đức Chúa Trời đã cứu chúng ta thoát khỏi biết bao hoạn nạn và đau khổ.”—Phỏng trích Ellen G. White, *God's Amazing Grace*, tr. 185.

ĐỀ TÀI THẢO LUẬN:

1. Có tiên tri nào khác muốn chết vì quá chán nản chẳng? I Các Vua 19. Có sự so sánh nào giữa hoàn cảnh của Giô-na và của tiên tri này? Có những sự khác biệt nào?
2. Trong câu trích trên đây, Bà White nói rằng chúng ta nhận lãnh ân điển của Đức Chúa Trời mỗi phút trong đời mình. Bạn hiểu thế nào ý nghĩa của câu này? Những người không tin Đức Chúa Trời nhận lãnh ân điển của Ngài ra sao?

TÓM LƯỢC: Dù đôi khi chúng ta giả hình, Đức Chúa Trời vẫn yêu thương chúng ta.

LỜI CUỐI CÙNG

CÂU GỐC: “Vậy thì, Đức Chúa Trời đã bỏ qua các đời ngu muội đó, mà nay biểu hết thảy các người trong mọi nơi đều phải ăn năn” (Công vụ các Sứ đồ 17:30).

CHIỀU SA-BÁT

CHUYỆN GIÔ-NA KÉO DÀI BỐN ĐOẠN, BÂY GIỜ ĐÃ ĐẾN HỒI KẾT THÚC. Đức Chúa Trời đã lời phán cuối cùng. Nhưng lời phán cuối cùng này lại là một câu hỏi để dạy Giô-na. Câu chuyện không nói cho ta biết Giô-na có hiểu được câu hỏi này không. Chúng ta phải tự hỏi mình có hiểu được câu hỏi này chẳng? Chúng ta biết về tình thương và lòng nhân từ của Đức Chúa Trời, cũng như rất vui khi lãnh nhận tình yêu thương và lòng nhân từ của Ngài. Câu hỏi là: chúng ta có sẵn lòng để Đức Chúa Trời hành động trong chúng ta, hầu chúng ta có thể bày tỏ tình thương và sự nhân từ của Ngài cho người khác chẳng?

Ý SƠ LƯỢC TRONG TUẦN: Đức Chúa Trời phán gì cùng Giô-na về dân thành Ni-ni-ve? Ngài bày tỏ thế nào về sự thiếu hiểu biết điều thiêng liêng của dân ấy? Tại sao Đức Chúa Trời nói về những thú vật ở Ni-ni-ve? Giô-na có phải là một thí dụ của Y-sơ-ra-ên thời xưa và của hội thánh ngày nay? Tại sao Đức Chúa Trời kết thúc sách Giô-na với một câu hỏi vẫn chưa được trả lời?

MỘT LINH HỒN LẠC MẮT.

Giô-na sống trong một thế giới giống như thế giới của chúng ta, nơi mà mạng sống con người không có giá trị gì. Nhưng Chúa đã chết cho tất cả mọi người, vì Ngài yêu thương họ. Ellen G. White nói rằng Đức Chúa Giê-su sẽ hy sinh chịu chết dù chỉ có một người. “Trong thí dụ người chần chừ đi tìm con chiên lạc. *Một* là con số nhỏ nhất có thể đếm được. Vậy, nếu chỉ có một linh hồn lạc mất, thì Đức Chúa Giê-su cũng sẽ chết cho người ấy (Lu-ca 15:1-6).”—Phỏng trích Ellen G. White, *Christ’s Object Lessons*, tr. 187.

Xin đọc Giô-na 4:11 và Ma-thi-ơ 18:11-14. Có sự khác biệt nào giữa thái độ của Đức Chúa Trời đối với loài người và thái độ của Giô-na? Ma-thi-ơ 18:11-14 có lời cảnh cáo nào về thái độ lạnh lùng của chúng ta đối với người khác?

Xin suy gẫm về Đức Chúa Trời là Đấng như thế nào và về sự nhỏ bé và tội lỗi của chúng ta. Rồi suy gẫm về điều Đức Chúa Trời đã làm cho chúng ta. Đức Chúa Giê-su chết cho chúng ta nói gì về lòng yêu thương của Đức Chúa Trời? Sự chết của Đức Chúa Giê-su có ý nghĩa gì cho bạn? Sự chết của Ngài nói gì cho chúng ta về hy vọng cứu rỗi? Khi một người biết về tình thương của Đức Chúa Giê-su thì làm sao người ấy có thể tránh khỏi bị chết mất?

SỐNG TRONG SỰ NGU DỐT.

Đức Chúa Trời dùng lời nào để nói về dân Ni-ni-ve? Giô-na 4:11. Ngài muốn nói gì qua những lời ấy?

Dân Ni-ni-ve không thấy sự khác biệt giữa tay phải và tay trái của họ. Dân này không được dạy dỗ về điều phải và trái mà Đức Chúa Trời đã ban cho dân Y-sơ-ra-ên. Phục truyền Luật lệ Ký 28:14; 17:20; và Giô-suê 1:7 đều viết những lời tương tự như vậy. Những lời này khích lệ và cảnh cáo dân sự đừng quên luật pháp Đức Chúa Trời. Trong sách Giô-na, Đức Chúa Trời nói rằng dân thành Ni-ni-ve thiếu sự hiểu biết về luật pháp Đức Chúa Trời. Những chữ “tay mặt và tay trái” cũng có chép trong sách của người Ba-by-lôn. Những chữ “tay mặt và tay trái” nghĩa là “lẽ thật và sự công bằng” hay là “luật pháp và trật tự.” Đức Chúa Trời dạy Giô-na rằng trong trường hợp dân Ni-ni-ve, Ngài trì hoãn hình phạt dân chúng vì họ không biết điều phải hay trái.

Dân Ni-ni-ve không biết về luật pháp của Đức Chúa Trời như dân Y-sơ-ra-ên. Nhưng những hành động của dân Ni-ni-ve và vua của họ trong Giô-na 3:10 tỏ rằng họ có lương tâm và hiểu biết điều tốt lẫn điều xấu. Những lời của Đức Chúa Trời trong Giô-na 4:11 nói gì cho chúng ta về sự công bằng của Ngài trong việc đối xử với những người không hiểu được lẽ thật?

CẢ THÚ VẬT NỮA?

Những lời cuối cùng trong Giô-na 4:11 là gì?

Đoạn cuối sách Giô-na tỏ rõ tình yêu thương của Đức Chúa Trời đối với dân Ni-ni-ve và thú vật của họ. (Chữ Hê-bơ-rơ trong Giô-na 4:11 chẳng những chỉ nói về “gia súc” mà còn nói “các thú vật”). Đức Chúa Trời nói với Giô-na rằng Ngài thương xót cả người và thú vật.

Đức Chúa Trời thương cả loài người và thú vật không làm chúng ta ngạc nhiên. Trong cả sách Giô-na, chúng ta học biết rằng “Đức Giê-hô-va, là Đức Chúa Trời trên trời, Ngài đã làm nên biển và đất khô” (Giô-na 1:9) và Ngài có toàn quyền điều khiển tất cả các loài thọ tạo.

Gióp 39 nói gì về sự quan tâm của Đức Chúa Trời đối với thú vật? Bạn tìm được sự so sánh nào giữa điều Đức Chúa Trời nói với Gióp và điều Ngài nói với Giô-na?

Lịch sử Do Thái dạy rằng Đức Chúa Trời đặc biệt quan tâm đến những người đối xử tử tế với thú vật, vì chúng lệ thuộc nhiều nơi loài người.

Cơ Đốc nhân giữ sự quân bình thế nào trong tình thương thú vật (hay thiên nhiên)?

CÂU HỎI, CÂU HỎI, CÂU HỎI...

Sách Giô-na kết thúc thành linh với một câu hỏi không được trả lời. Chúng ta không bao giờ biết được rằng Giô-na có thú nhận mình ích kỷ hay không. Kinh Thánh cũng không nói cho biết Giô-na có hiểu được hoàn toàn rằng tình thương lớn lao của Đức Chúa Trời đối với mọi người còn hơn ý nghĩ của Giô-na về sự công bằng. Chúng ta tự hỏi Giô-na có vui lòng về sự tha thứ của Đức Chúa Trời đối với những người không xứng đáng ấy.

Với cách kết thúc bằng một câu hỏi, sách Giô-na cho thấy sự khác biệt rõ ràng giữa thái độ của Giô-na và thái độ của Đức Chúa Trời.

Kết thúc một quyển sách trong Kinh Thánh bằng một câu hỏi là việc không thông thường. Nhưng việc thông thường là chính Đức Chúa Trời đặt câu hỏi. Trong những câu sau đây, Đức Chúa Trời đặt những câu hỏi nào và tại sao? Bạn nghĩ những câu trả lời là gì và tại sao? Xuất Ê-díp-tô Ký 4:11; Gióp 40:1, 2; Giô-na 4:11; Mác 8:36; Lu-ca 6:9.

Những câu trả lời của bạn cho các câu hỏi trên dạy bạn gì về bản tính Đức Chúa Trời, lòng nhân từ và quyền phép của Ngài?

BÒ BIẾT CHỦ MÌNH.

Ê-sai 1:1-3 giống chuyện Giô-na thế nào và thái độ của ông đối với Đức Chúa Trời?

Ước gì loài người biết vâng lời Chúa như thiên nhiên. Sự khác biệt là Đức Chúa Trời không ban cho thiên nhiên trách nhiệm để biết và hành động theo điều phải hay trái. Ngài bắt buộc thiên nhiên làm theo ý Ngài, nhưng không bắt buộc loài người. Để chúng ta có trách nhiệm về điều phải hay trái, chúng ta được tự do lựa chọn. Nhưng buồn thay, chúng ta thường lạm dụng sự tự do đó.

Trong sách Giô-na, vật gì và ai đã vâng lời Chúa? Ai đã không vâng lời Ngài? Bạn có thấy sự mỉa mai trong câu trả lời của bạn không?

Giô-na tiêu biểu cho nước Y-sơ-ra-ên trong những giai đoạn khác nhau của lịch sử. Những gì dân Y-sơ-ra-ên làm trong thời bình (I Các Vua 8:60; Ê-sai 27:6; 56:6; Xa-cha-ri 8:23), Đức Chúa Trời bắt buộc họ cũng phải làm dưới hoàn cảnh cực kỳ khó khăn như chiến tranh hay nô lệ. Đối với Giô-na cũng vậy. Chúng ta không biết cuối cùng chuyện gì đã xảy ra cho Giô-na. Nhưng khi sách kết thúc, ông vẫn không hiểu được ý của Đức Chúa Trời.

Bạn nghĩ câu sau đây có nghĩa gì? “Hội thánh đã không làm công việc của mình trong lúc thái bình và phần thịnh, thì hội thánh sẽ phải làm công việc đó trong thời khủng hoảng kinh khiếp, dưới hoàn cảnh khó khăn và chán nản nhất.”—Phỏng trích Ellen G. White, Testimonies for the Church, quyển 5, tr. 463.

NGHIÊN CỨU BỔ TÚC: “Những nước lân cận trong thời Cựu Ước để ý thấy Y-sơ-ra-ên được phần thịnh mau chóng dưới sự chăm gìn của Chúa. Rồi họ sẽ chú ý đến điều làm cho Y-sơ-ra-ên trở nên lớn mạnh và thành công. ‘Ngay cả những người ngoại cũng nhận ra địa vị cao trọng của dân phụng sự và thờ phượng Đức Chúa Trời’ (*Christ’s Object Lessons*, tr. 289). Họ cũng muốn được ơn phước như vậy. Họ sẽ hỏi làm thế nào để họ có thể được thái bình và phần thịnh. Dân Y-sơ-ra-ên sẽ trả lời, ‘Chấp nhận Đức Chúa Trời của chúng tôi làm Chúa của quý vị và phụng sự Ngài giống như chúng tôi, thì Ngài cũng sẽ ban phước cho quý vị.’—Phỏng trích *The SDA Bible Commentary*, quyển 4, tr. 28.

ĐỀ TÀI THẢO LUẬN:

1. C. S. Lewis viết, “Cuối cùng chỉ có hai hạng người: một hạng sẽ nói với Chúa, ‘Ý Chúa được nên,’ và một hạng khác, Chúa sẽ nói với họ, ‘Ý người được nên.’ Tất cả những người vô hỏa ngục thuộc hạng thứ hai. Nếu không có sự tự lựa chọn này thì sẽ không có hỏa ngục.”—Phỏng trích *The Great Divorce* (New York: Simon and Schuster, 1974), tr. 72. C. S. Lewis đã hiểu sai về hỏa ngục. Nhưng bạn có đồng ý với tư tưởng của ông về ý muốn của Đức Chúa Trời và ý muốn của loài người không? Xin nói lên lý do câu trả lời của bạn.
2. Lu-ca 4:24-28 so sánh thế nào với hoàn cảnh trong sách Giô-na? Chúng ta nên để ý đến những lời cảnh cáo nào của Đức Chúa Giê-su trong Lu-ca 4:24-28?

TÓM LƯỢC: Sách Giô-na kết thúc với chủ đề chung của cả Kinh Thánh – sự khác biệt giữa tình yêu thương cũng như sự vĩ đại của Đức Chúa Trời với sự ích kỷ và tội lỗi của nhân loại.

DẤU CỦA TIÊN TRI GIÔ-NA

CÂU GỐC: “Vì Giô-na đã bị ở trong bụng cá lớn ba ngày ba đêm, cũng một thể ấy, Con người sẽ ở trong lòng đất ba ngày ba đêm” (Ma-thi-ơ 12:40).

CHIỀU SA-BÁT

VỚI BÀI HỌC NÀY, chuyện Giô-na và những chuyến phiêu lưu của ông đã kết thúc. Nhưng sứ điệp của chuyện tích và những lý do tại sao chuyện này được ghi chép trong Kinh Thánh thì chưa kết thúc.

Khi còn ở thế gian, Đức Chúa Giê-su đã ba lần nói về Giô-na ở trong bụng cá. Lời của Ngài nói về Giô-na được ghi trong hai sách Phúc Âm là Ma-thi-ơ và Lu-ca. Vì lý do này, chuyện Giô-na phải là một bài học quan trọng cho chúng ta.

Tuần này, chúng ta hãy nghiên cứu lời Đức Chúa Giê-su nói về Giô-na và lý do tại sao Ngài dùng Giô-na để dạy chúng ta một bài học quan trọng.

Ý SƠ LƯỢC TRONG TUẦN: Tại sao Đức Chúa Giê-su nói về Giô-na? Tại sao Ngài dùng lời cảnh cáo nghiêm trọng như vậy? Tại sao luôn luôn có sự nghi ngờ? Kinh nghiệm của Giô-na tượng trưng thế nào cho sự chết, sự chôn và sự sống lại của Đức Chúa Giê-su?

“DÒNG DỐI GIAN DÂM NÀY.”

Xin đọc Ma-thi-ơ 12:38-45; 16:1-4; và Lu-ca 11:29-36. Bối cảnh của những lời Đức Chúa Giê-su nói là gì? Ba đoạn này giống nhau thế nào? Tại sao Đức Chúa Giê-su nói tới dòng dõi “hung ác, gian dâm” này? Tại sao Ngài nói đến Nữ hoàng Nam phương và dân thành Ni-ni-ve?

Trong cả sách Giô-na, những người ngoại đã chấp nhận sự cảnh cáo và lòng thương xót của Đức Chúa Trời. Nhưng Giô-na, người Hê-bơ-rơ độc nhất, lại cứng lòng với Đức Chúa Trời.

Đức Chúa Giê-su phải đối phó với hoàn cảnh gần giống như vậy. Cũng như Giô-na, những người này nên biết Đức Chúa Giê-su. Nhưng họ đã không biết Ngài. Đức Chúa Giê-su dùng gió ra làm thí dụ. Ngài nói rằng nếu người trong thời của Ngài đã lắng nghe và vâng lời Đức Chúa Trời, thì họ sẽ hiểu điều Đức Chúa Trời muốn họ làm theo.

Là Cơ Đốc nhân, chúng ta có thể hiểu biết nhiều về Đức Chúa Trời. Nhưng chỉ biết “lẽ thật” về Đức Chúa Trời không có nghĩa gì cả. Kinh Thánh có nói đến những người được ban cho lẽ thật nhưng họ không dùng trái của lẽ thật đó trong đời sống mình.

Xin đọc lại Ma-thi-ơ 12:43-45. Là tín đồ Cơ Đốc Phục Lâm, chúng ta nhận được sứ điệp nào ở đây?

XIN MỘT DẤU LẠ.

Câu hỏi nào đã khiến Đức Chúa Giê-su trả lời về Giô-na? Tại sao Ngài trả lời như vậy? Ma-thi-ơ 12:38; 16:1; Lu-ca 16:31.

Đức Chúa Giê-su chữa lành những người phung (Ma-thi-ơ 8:2-4), con gái của thầy đội (Ma-thi-ơ 8:5-13), người bại (Ma-thi-ơ 9:1-8), chữa người mù thấy được (Ma-thi-ơ 9:27-31), v. v. Nhưng có người vẫn muốn một dấu lạ!

Những người không muốn tin Đức Chúa Trời hay Đức Chúa Giê-su thì họ luôn luôn tìm lý do bào chữa để không tin.

Chúng ta không thấy Đức Chúa Giê-su chết trên thập tự giá vì tội chúng ta vì việc này đã xảy ra trong quá khứ. Nhưng chúng ta có thể biết vì có người nói cho chúng ta về việc ấy. Và chúng ta có thể tiếp nhận điều này bởi đức tin. Đức tin là tin những điều không “chứng minh” được. Với đức tin chúng ta chấp nhận những điều mình không thấu hiểu. Vì vậy, đức tin đôi khi có sự nghi ngờ. Tất cả những dấu hiệu, phép lạ, và những việc phi thường trong thế gian không bao giờ có thể xóa bỏ sự nghi ngờ.

Việc gì đã khiến bạn tin Đức Chúa Giê-su? Dấu gì bạn muốn có để làm đức tin mình lớn mạnh? Nếu điều bạn mong muốn xảy đến, thì tất cả những câu hỏi và sự nghi ngờ của bạn sẽ hết chẵn? Chúng ta phải làm gì với sự nghi ngờ của mình?

“MỘT NGƯỜI TÔN TRỌNG HƠN GIÔ-NA.”

Xin đọc Ma-thi-ơ 12:41, 42 và Lu-ca 11:31, 32. Trong hai câu chuyện này, Đức Chúa Giê-su phán “Đây này, có một người tôn trọng hơn Giô-na!” “Ở đây có Đấng hơn vua Sa-lô-môn!” Đức Chúa Giê-su so sánh thái độ của dân chúng trong thời bấy giờ với thái độ của dân chúng ở thành Ni-ni-ve và Nữ hoàng Sê-ba.

Ý kiến của Nữ hoàng Sê-ba là gì? I Các Vua 10:1-13. Điều gì về Sa-lô-môn khiến bà có ý kiến này? Dân Y-sơ-ra-ên có thể làm gì cho Đức Chúa Trời nếu họ giữ lòng trung tín? Phục truyền Luật lệ Ký 4:5-8; 8:17, 18; 28:11-13.

Đức Chúa Giê-su được tôn trọng hơn Sa-lô-môn và Giô-na như thế nào? Giăng 1:1-4; Giăng 8:58; Cô-lô-se 1:16.

Thế giới này thì rộng lớn và đáng sợ. Nhưng Đức Chúa Trời trở nên con người trong Đức Chúa Giê-su. Điều này cho chúng ta niềm hy vọng lớn và sự an ủi. Ngài biết chúng ta hơn là chúng ta tự biết mình. Điều tốt nhất là Ngài yêu thương chúng ta.

Đức Chúa Giê-su là Đức Chúa Trời đã cho bạn điều yên ủi thế nào? Tại sao bạn nghĩ rằng Đức Chúa Giê-su là Đức Chúa Trời là điều rất quan trọng?

NHỮNG LỜI NÓI NẶNG NỀ.

Chúng ta thường quen thuộc với Đức Chúa Giê-su hiền từ và dễ thương. Nhưng trong Ma-thi-ơ 12:37-45 và Lu-ca 11:29-32, Đức Chúa Giê-su dường như khác hẳn. Ma-thi-ơ 16:1 giải nghĩa tại sao dân chúng hỏi Chúa câu đó. Điều này giúp chúng ta hiểu được những lời nói nặng nề của Đức Chúa Giê-su.

Đây không phải là lần đầu tiên Đức Chúa Giê-su quở trách dân chúng trong khi Ngài ở thế gian. Xin đọc Ma-thi-ơ 23. Đức Chúa Giê-su quở trách ai và tại sao? Những lời của Ngài có giống như vậy trong Ma-thi-ơ 23 và Ma-thi-ơ 12:38-41 chăng?

Đức Chúa Giê-su gọi những người lãnh đạo tôn giáo là “kẻ mù.” Cho nên không ích gì để ban cho họ một dấu, mà họ đã xin như trong Ma-thi-ơ 12: vì người mù không thấy được. Đức Chúa Giê-su vạch tội họ trong Ma-thi-ơ 23. Nếu họ chấp nhận các dấu của Ngài, thì họ phải thay đổi. Nhiều người trong nhóm họ không muốn thay đổi. Ngày nay cũng có nhiều người giống như vậy. Họ không chấp nhận lẽ thật vì họ không muốn thay đổi.

Đức Chúa Giê-su từ chối không ban cho họ một dấu theo ý muốn họ. Nhưng Ngài vẫn ban cho họ một “dấu”. Ngài dùng chuyện Giô-na để nói việc sắp xảy đến. Câu chuyện Giô-na có thể mở mắt họ để thấy Đức Chúa Giê-su là ai.

“TRONG LÒNG ĐẤT.”

Đức Chúa Giê-su quở trách dân chúng vì sự đui mù về phần thiêng liêng của họ. Nhưng Ngài không bắt buộc người nào theo Ngài, và nếu hầu việc Ngài là vì họ muốn vậy. Nếu chúng ta bị bắt buộc hầu việc Ngài, thì đó là làm nô lệ. Ngài đã cho chúng ta sự tự lựa chọn. Vì vậy, Đức Chúa Giê-su dùng câu chuyện Giô-na để miêu tả sự chết, sự chôn và sự sống lại của Ngài.

Xin đọc Giô-na 2:2. Chữ “địa ngục” đến từ chữ Hê-bơ-rơ *sheol*. Chữ *sheol* có nghĩa là “mồ mả” hay “sự chết.” Trong bụng cá, Giô-na thấy mình như “đã chết.” Nhưng sau đó người được sống lại. Quyền phép của Đức Chúa Trời đã cứu người khỏi “sự chết.”

Tại sao Đức Chúa Giê-su dùng chuyện Giô-na làm một “dấu” về kinh nghiệm của Ngài? (1) Ma-thi-ơ 26:61; 27:62-64; Mác 14:58; (2) Ma-thi-ơ 28:6; Mác 16:6; Giăng 21:14; (3) Công vụ các Sứ đồ 2:15; Rô-ma 4:24, 25; I Cô-rinh-tô 15:3-5; II Cô-rinh-tô 4:14; Ê-phê-sô 1:20.

Đức Chúa Giê-su bày tỏ Ngài sẽ chết vì tội của thế gian. Ngài sẽ bị chôn trong “mồ mả” và sống lại cũng như Đức Chúa Trời đã làm cho Giô-na sống lại từ “mồ mả.” Sự “phục sinh” của Giô-na tỏ rõ sự nhân từ của Ngài đối với những người không tin. Sự phục sinh của Đức Chúa Giê-su cũng bày tỏ lòng nhân từ cho những người không tin.

Xin đọc I Tê-sa-lô-ni-ca 4:14. Tại sao lời hứa về sự phục sinh của chúng ta là quan trọng?

NGHIÊN CỨU BỔ TÚC: “Điểm quan trọng là dân thành Ni-ni-ve ‘ăn năn’ mặc dù Giô-na không làm phép lạ cho họ. Họ tiếp nhận sứ điệp của ông vì sứ điệp đó đánh thức lòng họ (Giô-na 3:5-10). Đó cũng là việc xảy đến cho dân chúng trong thời Đức Chúa Giê-su vì sứ điệp của Ngài chắc chắn đánh thức họ. . . . Bên cạnh lời Đức Chúa Giê-su giảng dạy, Ngài còn làm nhiều phép lạ. Những việc này hỗ trợ lời nói của Ngài (Giăng 5:36). Dân chúng nghe lời Ngài giảng và thấy công việc Ngài làm. Nhưng họ vẫn từ chối tin Ngài.”—Phỏng trích *The SDA Bible Commentary on Mathew 12:41*, quyển 5, tr. 398.

ĐỀ TÀI THẢO LUẬN:

George Washington là tổng thống đầu tiên của Hoa Kỳ. Nhưng những người còn sống ngày nay chưa hề gặp ông. A-lich-sơn Đại đế là một nhà lãnh đạo hùng mạnh của Đế quốc Hy Lạp thời xưa. Nhưng các bạn bè của bạn có gặp ông chưa? Hãy giải nghĩa việc tin tưởng vào George Washington và A-lich-sơn Đại đế đòi hỏi đức tin thế nào? Bây giờ áp dụng điều này để có đức tin nơi Đức Chúa Giê-su.

TÓM LƯỢC: Đức Chúa Giê-su dùng chuyện Giô-na để nói lên lời cảnh cáo nghiêm trọng. Bạn có sẵn sàng nghe theo lời cảnh cáo này chăng?

HÌNH ẢNH CỦA ĐỨC CHÚA TRỜI

CÂU GỐC: “Đức Chúa Trời của các người phán rằng: **Hãy yên ủi, hãy yên ủi dân ta. Hãy nói cho thấu lòng Giê-ru-sa-lem, và rao rằng sự tranh chiến của nó đã trọn; tội lỗi nó đã được tha; nó đã chịu gấp hai từ tay Đức Giê-hô-va vì các tội mình**” (Ê-sai 40:1, 2).

CHIỀU SA-BÁT

THẬT KHÓ MÀ TIN RẰNG SÁCH GIÔ-NA CHỈ CÓ 48 CÂU. Nhưng sứ điệp của sách này dạy những đề tài mà chúng ta cần rất nhiều thì giờ để hiểu. Một trong những đề tài lý thú nhất là ân điển của Đức Chúa Trời. Chúng ta không thể hiểu hết được về ân điển của Đức Chúa Trời. Bởi vì chúng ta không thể thấy được mình tội lỗi như thế nào. Trí óc của chúng ta giúp chúng ta hiểu những điều của thế gian, nhưng tội lỗi đã làm lu mờ sự phán đoán.

Cảm tạ Chúa đã cho chúng ta biết về ân điển của Ngài để chúng ta có thể học yêu thương Ngài và bày tỏ tình yêu thương của chúng ta qua đức tin và sự phục tùng. Đó là tất cả những điều Ngài đòi hỏi.

Ý SƠ LƯỢC TRONG TUẦN: Sách Giô-na dạy gì về sự tha thứ, quyền phép của Đức Chúa Trời trên thế gian và sự mong muốn của Ngài để có mối tương giao mật thiết với chúng ta? Có phần nào đạo lý trong sách Giô-na không?

SỰ THA THỨ CỦA ĐỨC CHÚA TRỜI.

Cũng như nhiều người trong chúng ta, Giô-na không hiểu tình yêu thương và sự tha thứ của Đức Chúa Trời. Không dễ dàng cho loài người tội lỗi hiểu được ân điển của Ngài. Trong Tân Ước, bốn sách Phúc Âm thường nói rằng Đức Chúa Trời tha thứ cho loài người nhiều hơn là chúng ta nghĩ.

Những câu sau đây của Đức Chúa Giê-su bày tỏ thế nào sự Đức Chúa Trời sẵn sàng tha thứ? Ma-thi-ơ 7:7-11; 20:1-16; Lu-ca 15:11-32.

Sách Giô-na đưa ra một hình ảnh sâu đậm về sự tha thứ của Đức Chúa Trời. Có lẽ đó là lý do tại sao dân Do Thái đọc Giô-na vào Minchah. Minchah là giờ lễ bái vào buổi chiều của ngày Đại lễ Chuộc tội. Vào những phút cuối cùng, khi sự phán xét sắp kết thúc, sách Giô-na được mở ra đọc để dân sự học về sự thương xót của Đức Chúa Trời đối với Giô-na và thành Ni-ni-ve.

Bạn có giận về một điều gì không? Có thể bạn có lý do chính đáng để giận. Nhưng suy gẫm về Đức Chúa Giê-su và sự tha thứ của Ngài có thể giúp bạn chăng? Làm thế nào suy gẫm về việc Đức Chúa Trời tha thứ cho bạn, giúp bạn học cách tha thứ cho người khác?

QUYỀN PHÉP CỦA ĐỨC CHÚA TRỜI.

Hãy ôn lại quyền phép của Đức Chúa Trời trong thiên nhiên, như đã được trình bày trong sách Giô-na. Sau đó đọc Ê-sai 40. Điều gì chúng ta thấy Đức Chúa Trời làm trong sách Giô-na mà được nói đến trong Ê-sai 40?

Ê-sai 40:26, 28 nói về quyền năng sáng tạo của Đức Chúa Trời. Ngài là Đấng Tạo Hóa và Cung Cấp cho sự sống. Có thể khó cho chúng ta thấy được điều này trong lúc gặp rắc rối và đau khổ. Nhưng chúng ta có lời hứa là Đức Chúa Trời luôn luôn điều khiển mọi việc. Chúng ta cũng có lời hứa rằng đến kỳ sau rốt Ngài sẽ làm mọi sự đúng theo ý Ngài đã định.

Có rất nhiều điều chúng ta không hiểu được. Nhưng những điều Ngài dạy chúng ta qua Kinh Thánh và đặc biệt trong chuyện Giô-na, làm chúng ta biết được bản tính, quyền năng, và tình yêu thương của Đức Chúa Trời. Từ đó, chúng ta có thể tin tưởng nơi Ngài hầu trung tín với Ngài. Điều này sẽ giúp Đức Chúa Trời hành động trong chúng ta, để những người khác có thể học biết về Ngài.

Xin đọc kỹ Ê-sai 40 và suy gẫm về những sự lạ lùng của việc sáng tạo. Sự sáng tạo nói cho bạn biết gì về quyền năng của Đức Chúa Trời?

LUÂN LÝ CỦA ĐỨC CHÚA TRỜI.

Cũng giống như những sách khác trong Kinh Thánh, sách Giô-na nói rõ về Đức Chúa Trời là Chúa đạo đức. Ngài có tiêu chuẩn về sự công bình cho cả thế gian. Ngài có thể phán xét mọi người khác nhau, tùy theo trình độ hiểu biết. Thế gian sẽ bị phán xét bởi tiêu chuẩn luân lý của Đức Chúa Trời.

Mỗi câu sau đây dạy về sứ điệp nào? Những câu này liên quan thế nào đến chuyện Giô-na? Thi thiên 9:8; 96:10, 13; 98:8, 9; Công vụ các Sứ đồ 17:31; Rô-ma 3:6.

Sáng thế Ký 15:13-16 dạy gì về tình trạng đạo đức của các dân ngoại và trách nhiệm của họ về việc họ làm?

Trong sách Giô-na, chúng ta thấy mặc dù dân Ni-ni-ve gian ác, nhưng họ cũng tin rằng sự phán xét của Đức Chúa Trời là công bình. Sách Giô-na và cả Kinh Thánh dạy rằng mối tương giao giữa con người với Đức Chúa Trời được tỏ bày trong đời sống đạo đức.

Người tín đồ Cơ Đốc Phục lâm đôi khi nghe rằng luật pháp của Đức Chúa Trời đã chấm dứt nơi thập tự giá, nên chúng ta không cần giữ điều răn về ngày Sa-bát nữa. Căn cứ trên bài học hôm nay, tại sao sự tin tưởng như vậy là sai?

ĐỨC CHÚA TRỜI RẤT THÂN MẬT.

Đức Chúa Trời bày tỏ mối tương giao cá nhân trong sách Giô-na. Ngài không phải chỉ là một Đấng đầy quyền phép ở xa xôi. Cả một đoạn trong sách Giô-na nói về cuộc đối thoại giữa Đức Chúa Trời và Giô-na. Đức Chúa Giê-su giảng thế chính là Đức Chúa Trời nói chuyện mặt đối mặt với chúng ta.

Hãy xem những câu sau đây bày tỏ Đức Chúa Trời nói với loài người. Những câu này có điều gì gần giống nhau? Sáng thế Ký 4:1-7; Xuất Ê-díp-tô Ký 3:1-8, Gióp 38-41; Công vụ các Sứ đồ 9:3-8.

Trong mỗi câu này, Đức Chúa Trời cố gắng cảnh cáo, dạy dỗ, hoặc chứng tỏ tình thương của Ngài đối với con người tội lỗi. Trong trường hợp của Ca-in và Giô-na, Đức Chúa Trời cố gắng hướng dẫn chúng ta khỏi những thái độ sai lầm có thể dẫn đến sự lựa chọn gian ác. Trong những câu này, chúng ta thấy Đức Chúa Trời chỉ làm những điều ích lợi cho con người mà thôi.

Nếu có ai hỏi bạn có mối tương giao thế nào với Đức Chúa Trời, thì bạn trả lời làm sao? Có những bước quan trọng nào mà bạn phải làm để được mối tương giao như vậy?

ĐỨC CHÚA GIÊ-SU LÀ HÌNH ẢNH CỦA ĐỨC CHÚA TRỜI.

Đức Chúa Trời trong Cựu Ước là Đấng đã bày tỏ mối tương giao mật thiết với loài người, Ngài cũng chính là Đức Chúa Trời của Tân Ước. Chúng ta có thể thấy rõ ràng điều này qua đời sống và chức vụ của Đức Chúa Giê-su.

Trong các sách Phúc âm, có những cuộc đối thoại nào của Đức Chúa Giê-su? Những cuộc đối thoại ấy giống nhau thế nào? Ma-thi-ơ 19:16-22; Mác 7:24-37; Giăng 3:1-21; 4:1-27.

Đức Chúa Giê-su cho người ta có thì giờ để nghe và trả lời. Ngài cũng để cho người ta bất đồng ý với Ngài, và cũng không giận nếu người ta không nghe Ngài. Ngài chẳng bao giờ bắt buộc một người nào đồng ý với Ngài, và chỉ muốn chúng ta vâng phục Ngài vì chúng ta yêu mến Ngài mà thôi.

Trong sách Giô-na, Cựu Ước đã đạt tới tột đỉnh việc bày tỏ mối tương giao của Chúa với loài người. Sách Giô-na cũng tỏ mối quan tâm đầy tình thương của Ngài đối với thú vật.

Câu hỏi cuối cùng Đức Chúa Trời trong sách Giô-na là, “Còn ta, há không đoái tiếc thành lớn Ni-ni-ve sao? Há ta không đoái tiếc rất nhiều thú vật hay sao?” Đây là một thí dụ bất ngờ nhất về Đức Chúa Trời là Đấng quan tâm đến tất cả những loài mà Ngài đã tạo dựng.

NGHIÊN CỨU BỔ TÚC: Sự yêu thương của Đức Chúa Trời đối với chúng ta là vô hạn. Các thiên sứ ngạc nhiên thấy những người nhận được tình thương của Đức Chúa Trời mà không bày tỏ lòng biết ơn Ngài. Đức Chúa Trời thất vọng khi thấy người ta không quan tâm đến linh hồn của người khác. Chúng ta có biết Đức Chúa Giê-su buồn như thế nào về điều này? Bậc cha mẹ cảm nghĩ gì nếu họ biết con của họ đi lạc trong lúc trời tuyết lạnh lẽo, đã bị bỏ cho chết bởi những người có thể cứu con họ? Bậc cha mẹ có rất giận dữ không? Họ có chỉ trích những kẻ sát nhân với lòng giận dữ nóng hổi như nước mắt và mạnh như tình yêu của họ không? Sự đau đớn của mỗi người là sự đau đớn của con cái Đức Chúa Trời. Những người không giúp đỡ một người sắp chết khiến Đức Chúa Trời rất giận.”—Phỏng trích Ellen G. White, *The Desire of Ages*, tr. 825.

ĐỀ TÀI THẢO LUẬN:

Triết gia Bertrand Russell đã bị bỏ tù vì có những hoạt động chống chiến tranh. Một trong những người cai tù muốn nói chuyện với Russell. Ông hỏi Russell theo đạo gì. Russell trả lời, “Tôi là người không tin nơi Đức Chúa Trời (agnostic).” Người cai tù không biết chữ đó có nghĩa gì. Cuối cùng, ông ta nhoẻn miệng cười, trả lời, “Ồ, không sao. Chúng ta đều thờ phượng cùng một Đức Chúa Trời.” Do những điều học được trong ba tháng này, bạn thấy câu trả lời của người cai tù sai ở điểm nào?

TÓM LƯỢC: Chúng ta hãy ngợi khen Đức Chúa Trời vì Ngài là Đấng hiền từ, yêu thương và sẵn sàng tha thứ cho chúng ta.